

วารสาร

สภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ฉบับ..... ประจำปี..... ธันวาคม พ.ศ. 2529

สารบัญ

บรรณาธิการกลาง

จดหมายเปิดผนึก 1

กระทบทใหญ่ผู้บริหาร 3

ไม้เอาหัวเสี่ยงสวรรค์และฟ้าลิขิต 17

อาถรรพ์... มศว 28

ไอ... มศว 34

เสี่ยงสวรรค์ 36

อาถรรพ์ 47

สรุปผลงานสภาคณาจารย์ ชุด 2528 - 2529 55

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและการดำเนินงานของสภาคณาจารย์
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแสดงความคิดเห็นระหว่างข้าราชการในมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

นายอำไพ	จิตต์วิมล
นายโชธา	ภูภาคาร
นางนงลักษณ์	สกุลญานนวิทยา
นางสาวพรณี	กฤตธารสิน

ข้อคิดเห็นใด ๆ ในวารสารนี้ เป็นของ
ผู้เขียนบทความโดยเฉพาะ ไม่ใช่ข้อคิด
เห็นของกองบรรณาธิการและสภา-
คณาจารย์

■ ■ ■ บรรณาธิการแฉง ■ ■ ■

วารสารฉบับนี้โด่งดังชื่อว่า ฉบับ สรรหาธิการบดี เพราะเป็น
เรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจของคณาจารย์ ข้าราชการทั่วไป เนื่องจาก
วาระของอธิการบดีกำลังจะสิ้นสุดในไม่ช้าก็เกินข้างหน้า จึงได้รวบรวม
ความคิดเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับเรื่องนี้เอาไว้ ซึ่งก็ได้ความคิดที่หลากหลาย
หลายทอดร แต่ก็นำไปในทางที่ก่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการสรรหาธิการบดีเสีย
ใหม่ เพราะอดีต...สร้างความแตกแยกและวุ่นวาย ทำให้ความร่วมมือของ
คณาจารย์ลดลง... อาจารย์สุนทร แก้วลายทองถนอมคนที่เข้ามาเป็น
อธิการบดีตัวก่อนว่า เมื่อเป็นอธิการบดีแล้วจะทำอะไร ปัญหาของ มศว มี
อะไรบางอย่างที่ต้องรีบแก้ไข ถ้ามีความสามารถพอ จะเป็นใครก็ได้ เชื่อเป็นได้
ทั้งนี้ เพื่อให้ มศว เติบโต ในเรื่อง "ไม่เอาทั้งเสียงสวรรค์และฟ้าลิขิต"
... อาจารย์อังอร ผู้บริหารมัธยม ก็ต้องการให้อธิการบดีมีคุณสมบัติดังที่อาจารย์
จกมลสารสำนักฝันเอาไว้ น่าสนใจทั้งนั้น และในหัวข้อผู้บริหารควรทำอะไร
บ้าง ก็มีคำคมพูดไว้น่าฟังว่า "ผู้บริหารหากไม่สามารถนำมหาวิทยาลัยพัฒนาไป
ตามทิศทางและกาลเวลาอันควรแล้วไซ้ ท่านอาจได้ชื่อว่า เป็นผู้ถูกทางแต่
สถานีของท่านเองก็เป็นโค" ส่วนอาจารย์อำไพ จิตต์วิมล และอาจารย์
ไชยว ภูฎาคาร ก็ได้ข้อคิดเกี่ยวกับการสรรหาอธิการบดีเอาไว้ที่สมควรจะรับ
ฟังเช่นกัน และมุ่งให้มีการสรรหาตามร่างของสภาคณาจารย์ที่โคเสนอเอาไว้
แล้ว เพื่อให้โคคนดี มีความสามารถตามสาขาของบรรดาคณาจารย์
ข้าราชการทั่ว ๆ ไป ส่วนร่างระเบียบฯ นี้เป็นอย่างไร ก็มีรายละเอียดอยู่ใน
ในเล่มนี้เช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีเรื่องอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็น
เป็นจดหมายเบ็ดเตล็ด กระทั่งโศกผู้บริหาร เทศนา "อาการพญ" และท้าย
สุดก็ เป็นการเสนอผลงานที่สภาคณาจารย์ มศว ประสานมิตรโคทำไปในรอบ

2 ปีที่ผ่านมา และก็จะหมดวาระเช่นกันในสิ้นปีนี้ จึงถือโอกาสลาเสียด้วย
เลย ภาระทั้งหลายที่ยังค้างอยู่ก็จะได้มอบให้สภาคณาจารย์ชุดใหม่ทำต่อไป
แต่ถ้า พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยออกมาใหม่ ก็อาจจะเปลี่ยนชื่อเป็น คณะ-
กรรมการประสานงานสภาคณาจารย์ก็ได้ สภาคณาจารย์ชุดนี้ได้พยายามทำ
ในสิ่งที่เป็นการต้องการของประชากร มศว ส่วนใหญ่ แม้บางครั้งจะพบ
อุปสรรค เพราะมีการเมืองเข้ามาแทรกบ้าง ก็พยายามฟันฝ่า เพื่อประคอง
หัวเรือ มุ่งสร้างสรรค์ให้ มศว เจริญรุ่งเรือง และขอจบลงด้วยคำว่า "เรือ
จะแล่นไปข้างหน้าได้ เมื่อทุกคนช่วยกันพายไปในทางเดียวกัน และพร้อม ๆ
กัน" ปัญหาอยู่ที่ว่าทำอะไรจึงจะได้แบบนี้ ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ก็แล้วกัน.

สวัสดิ์

๒๒๒ ๒๒๒ ๒๒๒

จดหมายเปิดผนึก

เรียน คณะอาจารย์ที่เคารพทุกท่าน

จากเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เป็นที่ประจักษ์กันแล้วว่า เจตนารมณ์ที่พยายามจะแสดงความเป็นประชาธิปไตย ใ้คณาจารย์ของคณะเลือกตั้งผู้บริหารมิได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ เพราะระบบการสรรหาผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งอธิการบดี, รองอธิการบดีของคณะวิชาเขต, คณบดี หรือแม้กระทั่งตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ไม่สามารถตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของคณาจารย์ ตามครรลองระบอบประชาธิปไตย เพราะระบบการสรรหาได้เปิดโอกาสให้มีการบิดเบือนประชามติของคณาจารย์อยู่เสมอ ทั้งในขั้นตอนของคณะกรรมการสรรหาหรือการลงมติขั้นสุดท้ายของสภามหาวิทยาลัย

การบิดเบือนเจตนารมณ์ของคณาจารย์ ในการแสดงประชามติ เลือกผู้บริหารดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดการแตกร้างอย่างลึกซึ้งในหมู่นักศึกษาคณะผู้บริหาร ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ขาดผู้บริหาร ซึ่งยังผลให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์เท่าที่ควร

ตลอดระยะเวลาดังกล่าว ได้มีความพยายามที่จะขจัดปัญหาในคณะจะใช้ดุลยพินิจอย่างองงแทนแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุ นั่นคือ ความมุ่งแก่จะแก้ไขระเบียบการสรรหา มิได้มุ่งแก้ที่คนเหตุโดยการเคารพในประชามติ (Popular vote) ของคณาจารย์

ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น คณาจารย์จึงถูกเหิมเหียงกับราษฎรที่ขาดคุณภาพในการลงประชามติของเขาหรือ คณาจารย์มิได้มีความรู้ ความคิด จิตสำนึก ตลอดจนวิจารณญาณที่น่าเชื่อถือหรือ จึงต้องให้คณะกรรมการสรรหาที่ คณะกรรมการกลั่นกรองกัก เป็นเสมือนวุฒิสมาชิกที่จะมีอำนาจกลั่นกรองประชามติของคณาจารย์อีกชั้นหนึ่ง

ท่านคณาจารย์ที่เคารพ ถึงเวลาแล้วที่พวกท่านทั้งหลายต้องรวมความดีรวมมือกัน ในการเรียกร้องสิทธิ และศักดิ์ศรีของท่านให้กลับคืนมา เรียกร้องให้ผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัย ซึ่งก็เป็นคณาจารย์เหมือนกัน ตระหนักในคุณภาพและเจตนาในประชาคมของตัวเอง

ถึงเวลาแล้วที่มหาวิทยาลัย อันเป็นที่รักของพวกเราทั้งหลาย จะก้าวเข้าสู่ยุคแห่ง การร่วมมือร่วมใจสร้างสรรค์สร้างมหาวิทยาลัย เรามีคณาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถเป็น จำนวนมาก เรามีคณาจารย์ที่พร้อมจะเสียสละตนเองเพื่อความก้าวหน้า ชื่อเสียง เกียรติคุณ ของมหาวิทยาลัย

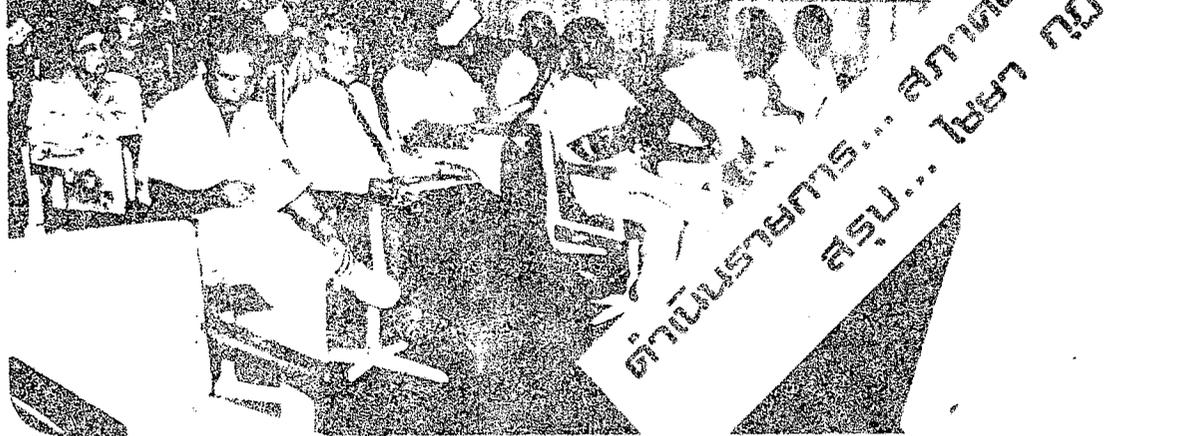
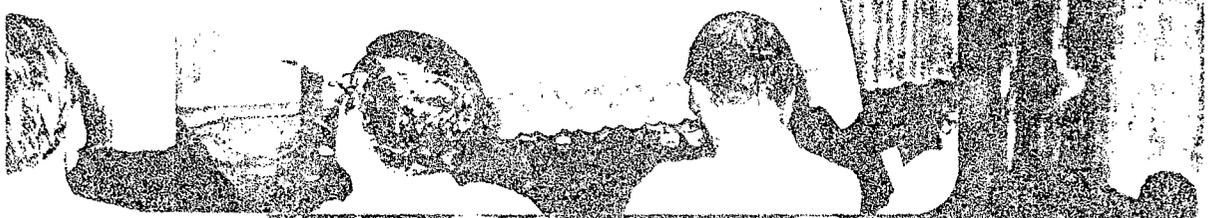
แต่ก้าวแรกที่จะถึงยุคนั้น จะต้องได้รับการยอมรับว่า คณาจารย์เป็นแกนหลักของ มหาวิทยาลัย มติของคณาจารย์แต่ละท่าน เมื่อมารวมกันเป็นประชาคม เป็นเสียงสวรรค์ที่มี เหตุผล มีคุณภาพ ที่ควรแก่การยอมรับและเชื่อถือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอันเป็นตัวแทนของ คณาจารย์ จึงควรมาจากมติส่วนใหญ่ของคณาจารย์อย่างแท้จริง

ท้ายที่สุดนี้จึงใคร่ขอเชิญชวนท่านคณาจารย์ทั้งหลาย ซึ่งมีศรัทธาต่อเจตจำนงคน ใดรวมแรงรวมใจกันเพื่อกำเนินการโดยวิธีต่าง ๆ ด้วยหลักการ เหตุผล และสันติวิธี เพื่อให้ ได้มาซึ่งการยอมรับในหลักการดังกล่าวในที่สุด

ด้วยความเคารพ

กลุ่มคณาจารย์ศรัทธาต่อวิถีทางแห่งประชาธิปไตย

คณะศิลปบริหาร

ด้านบริหาร... สามารถ...
สรุป... วิชา การ

**ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่อธิการบดี
ไม่ควรรอยู่ในตำแหน่งติดต่อกับเกินสองวาระ?**

กลับไปคิดต่อคงไม่สายเกินไปที่จะนำเรื่องมาเสนอขอในวาระการประชุมสภาอาจารย์
ฉบับนี้ 3 กันยายน 2529 ที่สวนมาสด้าของอาจารย์ฯ ได้เป็นตัวแทนของคณาจารย์ดำเนิน
การจัดรายการขออนุมัติ (อธิการบดี) ให้ยกย่องคุณ (นางจ. ข.บ.) ขณะนั้นคุณเสก
นับเป็นวันประวัติศาสตร์ของสวนเสกด้วยใจ นอกจากอธิการบดีท่านยังมีรองอธิการบดี
ทั้ง 5 ท่าน คณะที่คณะต่าง ๆ ผู้อำนวยการฯ มาร่วมรายการพร้อมหน้าพร้อมตา นำคำ
ชมเป็นอย่างยิ่งที่คณาจารย์ได้ให้ความสนใจชมรายการอย่างขะมักเขม้นไม่โลเลเลือกกัน
เลยทีเดียว การถาม - ตอบในรายการดูเหมือนว่าจะเป็นเรื่องสั้นเหมาะจะไม่ได้นำมา
ปัญหาเฉพาะเรื่อง แต่นั่นเป็นจุดมุ่งหมายที่สภาคณาจารย์ขอการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้
แสดงความคิดเห็นใด ๆ อย่างเสรีภาพในคน

ในวันนั้นสภาคณาจารย์ฯ ได้ถือโอกาส (ไม่ให้อวอโอกาส) ขอความร่วมมือ
จากคณาจารย์ที่เข้าร่วมรายการได้ตอบแบบสอบถามที่สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบ
และหลักเกณฑ์การสรรหาอธิการบดี สุ่มหาคำตอบ: ถือเป็นแนวทางในการขอแก้ไขต่อไป ผล
การสำรวจความคิดเห็นนี้ได้นำไป ตัดพิมพ์ให้คณาจารย์ได้ทราบในส่วนของการแก้ไข
ระเบียบการสรรหาอธิการบดี

ในครั้งแรกตั้งใจจะออกแถลงข่าวดำเนินการตัดพิมพ์ แต่เมื่อมาพิจารณาแล้ว
คงไม่ดี จะมากเกินไปสำหรับการอ่าน จึงจำเป็นต้องสรุปให้สั้นลงแต่คงไว้ความ
ถูกต้องของข้อมูล

1..... ปัญหาบ้านพักคนงานบริเวณหลังตึก 2 ซึ่งมีอยู่หลายประการ อาทิเช่น ความแออัด มีการนำญาติ ที่น้อง มาอยู่รวมกันจำนวนมาก ปัญหาลูกหลานคนงานวิ่งเล่น รบกวนการเรียนการสอน ในเรื่องนี้ทางมหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงหรือไม่ จะแก้ไขอย่างไร

..... (รองอธิการบดีฝ่ายบริหารตอบ) สรุปได้ว่า เรื่องนี้ ขณะนี้ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการย้ายบ้านพักคนงานไปอยู่ทางคันทิศตะวันออก (คานชอยสวัสดิ์) อยู่นอกกำแพงรั้วมหาวิทยาลัย มีเวลาเปิดปิดประตูที่แน่นอน ส่วนหนึ่งได้ย้ายออกไปแล้ว ที่เหลืออยู่จะทำการย้ายให้หมดภายในช่วงปิดเทอมเดือนตุลาคมนี้ (2529) สำหรับปัญหาการอยู่กันอย่างแออัด ในการเข้าอยู่บ้านพักใหม่ ทางมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้เข้าอาศัยอยู่ได้เฉพาะผู้ที่ เป็นบิดา มารดา และบุตรของคนงานเท่านั้น.

2..... (คำถามจากภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา) ตึกเทคโนโลยีฯ หลังสนามเทนนิส ท่านจะทุบทิ้งหรือไม่ ถ้าทุบท่านจะให้เราไปสอนที่ไหน มีแผนการอย่างไร ช่วยอธิบายให้เราทราบบ้าง

..... (รองอธิการบดีฝ่ายบริหารตอบ) คำตอบก็คือตอนนี้ยังไม่มีโครงการที่จะรื้อทิ้ง จะใช้ประโยชน์สักระยะหนึ่ง ส่วนภาควิชาเทคโนโลยี ทางมหาวิทยาลัยได้จัดให้ไปอยู่ที่ตึก 12 แต่ทำไมไม่ย้ายจากตึก 3 และตึกสดาบันฯ ให้หมดเสียที จะได้ใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นบ้าง

..... (อาจารย์ชม ภูมิภาค ชี้แจง) เหตุที่ไม่ย้ายอาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีฯ ออกไปอยู่รวมกันให้หมด เพราะว่าสถานที่ตึก 12 ได้ปรับปรุงเป็นห้องสำหรับการเรียนการสอน มีห้องพักอาจารย์อยู่ 2 ห้อง อาจารย์พักอยู่ห้องละ 5 คนแล้ว และที่เหลืออยู่อีก 5-6 คนนี้ ถ้าย้ายขึ้นไปไม่ทราบว่าจะให้หนึ่งตรงไหน

3..... อยากเรียนถามว่า ที่วางหลังตึก 2 ชั้นนั้นจะมี
โครงการทำเป็นถนนให้รถผ่านได้เมื่อใด เพราะขณะนี้มีส่วนและเมื่อฝนตกก็เป็น
โคลน

..... (รองอธิการบดีฝ่ายบริหารตอบ) มีโครงการที่จะทำ ออกแบบไว้
แล้ว คงต้องรอกันอีกสักระยะ เพราะตอนนี้จะมีรถบรรทุกขนาดหนักวิ่งเข้าออก เพื่อขนดิน
ไปถมข้างตึก 10 ถ้าสร้างถนนตอนนี้คงต้องพังอีก มีโครงการอยู่ในช่วงไม่เกินปีครึ่งคงได้
ทำถนนนี้

4..... ขณะนี้ทางมหาวิทยาลัยได้จัดทำ Master Plan
(ผังการใช้ที่ดิน) ไว้หรือไม่ ถ้าไม่มี ควรที่จะได้จัดทำ หรือถ้าจัดทำไว้แล้ว
ก็ควรเผยแพร่ให้คณาจารย์ได้ทราบกันอย่างทั่วถึง

..... (อธิการบดี) เราได้จัดทำไว้แล้ว Plan ล่วงหน้าไว้ 6 ปี เรื่อง
Master Plan หลังตึก 2 มีโครงการที่จะสร้างตึกวิทยาศาสตร์การแพทย์ต่อไป เมื่อย้าย
บ้านคนงานออกไปหมด ก็เหลือที่ของเอกชนอยู่ 200 ตารางวา ให้คนไปติดต่อซื้อก็ไม่ขาย
(ท่านใดมีความสามารถติดต่อซื้อได้ ช่วยกันหน่อยครับ) ในเรื่องคณะวิทยาศาสตร์
การแพทย์ จะไม่ผลิตเฉพาะเตรียมแพทย์เท่านั้น แต่คิดที่จะผลิตเตรียมเภสัช เตรียมธุรกิจ
การแพทย์ อะไรต่ออะไร ซึ่งกำลังจัดตั้งคณะกรรมการศึกษาอยู่

..... (รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา) แผนผังการใช้ที่ดิน
ประสานมิตรได้เคยเผยแพร่ไปแล้ว อยู่ในหนังสือปฐมนิเทศ 28 ปกสีเทา ตัวพิมพ์สีแดง ๆ
แจกเมื่อปีที่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามความต้องการของประสานมิตรค่อนข้างที่จะเปลี่ยนอยู่
บ่อย ๆ ก็ตามแผนไม่ค่อยจะได้ แต่ก็พยายามควบคุมให้เป็นไปตามที่วางไว้ เราได้วาง
ไว้ถึงปี 2534.

5..... ในขณะนี้มหาวิทยาลัยมีนโยบายพึ่งตนเอง ภาควิชา
เทคโนโลยี ก็นองนโยบาย คือ ขอลายภาพการรับพระราชทานปริญญาบัตรของ
บัณฑิต ซึ่งขณะนั้นร้านตรีเพชรทำอยู่ ถ้าไม่ไหวทำ กรุณาให้เหตุผลด้วยว่าเพราะ
อะไร

..... (อธิการบดี) เรื่องถ่ายภาพนี้ผู้ที่ทำการพิจารณาตัดสินมี 2 ฝ่ายคือ
ที่ประชุมผู้บริหารทั้ง 8 วิทยาเขตกับสำนักพระราชวัง ภาคเทคโนโลยี ของเรานั้นเคยใช้
เมื่อประมาณ 20 ปีมาแล้วแต่ก็มีเรื่องจนถึงมหาวิทยาลัย ความรับผิดชอบทางภาควิชา
เทคโนโลยี กับความรับผิดชอบทางร้านค้าต่างกัน เพราะร้านค้าเราได้เซ็นสัญญาเป็นความ
แพ่งความอาญาแล้ว ถ้าหากภาพเสียหายจะต้องตกแต่งหามาจนได้..... ส่วน
อันนั้นเรื่องเก่ามานานแล้ว ถ้าได้ลองพิสูจน์ก็ไม่แน่ว่าเห็นเป็นอะไร

6..... ตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะเป็นอธิการบดีที่ดี
รองอธิการบดีวิทยาเขตที่ดี คณบดีที่ดี อยากทราบว่าปัจจุบันผู้บริหารใช้วิธี
คัดเลือกอย่างไร ในใจของท่าน (อธิการ) นะครับ

..... (อธิการบดี) เค้าห้ามผมพูด ผมไปประชุม กม. มา ได้
มีมติจะจัดให้มีการประชุมนายกสภามหาวิทยาลัยกับสภาคณาจารย์ทั่วประเทศ โดยไม่ให้
ผู้บริหารเข้าไปเกี่ยวข้อง เพราะผู้บริหารมีส่วนได้เสีย จะพูดเรื่องการได้มาซึ่งผู้บริหาร
ผมก็ตอบไม่ได้ ผมว่าอย่าใจร้อน ใจเย็น ๆ นะ

7..... มีปัญหาอย่างไร มศว จึงไม่สามารถจัดการเรียน
การสอนระดับปริญญาโทภาคสมทบได้

..... (อธิการบดี)..... การประชุมขณะนั้นผ่านไปครึ่งหนึ่งแล้ว ยังไม่
ได้มีมติแต่อย่างใด บางวิทยาเขตเห็นด้วย บางไม่เห็นด้วย..... ยังไม่มี Final
แต่ใจผมว่าน่าจะเป็น Pilot Project วิทยาเขตนี้ไม่ทำ วิทยาเขตอื่นอาจจะทำ.....
..... พอดีที่แล้ว ๆ มาเรื่องหลักสูตรปริญญาโทจนไม่ได้พูดวาระนี้ ต้องขอโทษ ยังอยู่
ในวาระ ยังไม่ได้หายไปไหน ก็เรียกว่าขอขอบคุณที่ท่านติดตาม.....

8..... การอยู่เวรยามในวันหยุดของข้าราชการในขณะนี้ จะมีประโยชน์มากนักน้อยเพียงใด และยังมีความจำเป็นอยู่หรือไม่

..... (รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร) เป็นระเบียบที่ว่าข้าราชการทุกคนต้องอยู่ ไม่นับนโยบายของมหาวิทยาลัย..... เป็นระเบียบหมุนเวียนจากสำนักนายกฯ ทุกคนต้องอยู่

9..... กระผมเพิ่งได้อ่าน "ก่อนอัฐ" เมื่อคืนเอง..... ผมรู้สึกว่ามันไม่ค่อยดี ไม่ค่อยสบายใจ เพราะไม่แน่ใจว่าเอกสารฉบับนี้จะไปทั่วประเทศ ทั่วโลกหรือเปล่า ถ้าทั่วประเทศก็น่าวิตกมาก เพราะข้อความที่ปรากฏคล้าย ๆ วามหาวิทยาลัยเรากำลังซบเซาไปเหลือเกินแล้ว ก็อยากจะเรียนถามว่า ผู้บริหารได้จัดการกระทำอย่างไร อย่างหนึ่งไหมมันดีขึ้นเพียงใด แคลไหน..... อยากจะเรียนถาม

..... (อธิการบดี) ที่จริงอันนี้เป็นการสรุปผลงาน "ดอกไม้" ก็คือผลงานก่อนข้างจะไปทาง Positive แต่ผมก็ยังไม่ใช้ความสามารถของผมก็เป็นผลงานของเพื่อนร่วมงานของผมเอง แต่ว่า "ก่อนอัฐ" นั้นก็คือปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ขณะนี้ ที่จริงผมว่าน่าจะพูดความจริงบ้างก็ไม่เป็นไร ปัญหาอาจารย์ทะเลาะกันก็เป็นความจริง แต่วามันก็ดีขึ้นไม่ถึงกับอับปาง อันนี้ก็คิดว่าจะปรึกษากันวันนี้เหมือนกัน ผมคิดว่ามีอยู่ทุกแห่ง อันนี้ก็ไม่ได้ไปทั่วโลก เฉพาะของเรา มันก็เป็นความจริง ก็เป็นความจริง ดีกว่าให้เขาไปพูดเรื่องมหาวิทยาลัยที่ไม่ค่อยจริงในทำนองนั้น อันนี้ก็เป็นเพียงขอเปิดเผยว่า ก่อนอัฐที่มันทับผมอยู่คืออะไร ก็คือปัญหาเรื่องอาจารย์ แล้วก็เรื่องนิตี

10..... ในกรณีบุตรอาจารย์ ข้าราชการเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตนั้น ทางมหาวิทยาลัยน่าจะให้ความดูแลช่วยเหลือให้ได้เข้าเรียนโดยทั่วถึง ไม่สมควรให้เกิดกรณีบุตรข้าราชการเข้าเรียนไม่ได้ สิ่งนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขวัญและกำลังใจในการทำงานของอาจารย์และข้าราชการอยู่มาก ท่านอธิการบดีมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้

..... (อธิการบดี) ที่จริงอันกำลังเป็นปัญหาหนักขึ้นเรื่อย ๆ คือในสมัยก่อนไม่เป็นปัญหา ปีหนึ่ง ๆ ก็มีแค่ 20 - 30 คน ก็ส่งไปเลย ขณะนี้เฉพาะวิทยาเขตแห่งนี้ เฉพาะอาจารย์และเจ้าหน้าที่สาย ข สาย ค มี 771 คน ผมจะขอพูดปัญหาภายในก่อน..... เนื่องจากเรามีนโยบายยุบรวมทั้ง 4 วิทยาเขต รวมทั้งหมดก็พันกว่า จำนวนมากขึ้นจนเป็นปัญหา..... จะทำอย่างไรดีในเมื่อที่นั่งมันก็จำกัด ปีที่แล้ว 70 เนชั่น ของมัธยมอีก 70 140 ก็ยังดี ขอประธานโทษเด็กกำลังเกิดใหม่..... สาย ข-สาย ค มากขึ้น อัตราสาย ข สาย ค ก็กำลังมากขึ้นอีก อัตราอาจารย์เค้าก็ไม่ค่อยให้

..... ประการที่ 2 ผมดูกฎกรมการฯ เรียกไปชี้แจงว่าโรงเรียนแห่งนี้มีอภิสิทธิ์อย่างไร มีการคัดเลือกอย่างไร ให้ชี้แจง ท่านกรมการฯ ไล่เบียดตั้งแต่เกษตร เกษตรบอกว่นโยบาย 80% ของภายใน 20% ของภายนอก..... เค้าก็เลยตัดงบประมาณหมดเลยและก็ยุบโรงเรียนสาธิตที่ศาลายา ตัดออกทั้งก่อน คุณไปทำเอง ให้คนภายในช่วยกันเอาอยู่แล้วกัน โลม่าที่จุฬาฯ จุฬาฯ บอกคนภายใน เพราะจุฬามีเงิน ขอนแก่นเปิดทั่วไปไม่มีอภิสิทธิ์ เชียงใหม่ก็ทั่วไป สงขลาที่ทั่วไป มาถึงผมจะบอกว่าทั่วไปก็ไม่ได้ ผมก็พูดความจริงว่า ถ้าลูกของข้าราชการเราจะมีคะแนนเพิ่มขึ้นจำนวนหนึ่งเหมือนกับทหาร ผมก็ชี้ไปเลย..... กรมการฯ บางคนก็เห็นด้วย บางคนก็บอกว่าไม่ดี ไม่เป็นประชาธิปไตย จะมีอภิสิทธิ์ได้อย่างไร..... เมื่อกลับมาถึง มหาวิทยาลัยก็ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งพิจารณาเรื่องนี้ว่าจะทำอย่างไรดี โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนฯ เป็นประธาน รองวิชาการ รองบริหาร และประธานสภา-คณาจารย์ร่วมอยู่ด้วย ในที่สุดมติก็ออกมาว่าต้องผ่าน Minimum requirement ถ้าไม่ผ่านก็ไม่รู้จะทำอย่างไร..... เมื่อผลสอบคราวที่แล้วมีลูกข้าราชการสอบเข้าไม่ได้ 3 คน..... ผมก็เชิญ 3 ท่าน มา 2 ท่าน อีกท่านไม่มา โหมโหลเลยไม่มา ก็เลยตกลงว่าปีนี้ลูกของท่านคงจะไม่พร้อม ปลายปีจะให้เข้า ป.1 เลย..... ที่นี้มันก็เป็นปัญหาต่อไปว่าอนาคตจะทำอย่างไร Pressure ข้างนอกก็มี Pressure ข้างในก็มี

11..... ผมในฐานะคนกลาง มีข้อของใจจะถามผู้บริหารว่า
วันที่ทางคณาจารย์มากระทบไหล่ผู้บริหาร และเมื่อไหร่ผู้บริหารจะมากระทบไหล่
บรรดาคณาจารย์ตามตึกต่าง ๆ บาง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่เขาบ้าง บาง
ท่านก็ปรารถนาจะแต่ท่านบริหารงานมา ท่านไม่กล้าจะเดินไปตามตึกต่าง ๆ
จริงเท็จประการใดไม่ทราบ

..... (อธิการบดี) ที่จริงก็เป็นนโยบายต้อนรับตำแหน่งครั้งแรก เราก็ก
ไปเยี่ยมผู้บริหารหมายถึง 26 คนเลยใช่ไหม ที่จริงเราก็นัดกันเลย คงไม่มีอะไร ผมไม่
ได้มีเจตนาว่าไม่ออกไป ก็นัดมาไม่มีปัญหา

12..... ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้อธิการบดี ไม่ควรอยู่ใน
ตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระ

..... (อธิการบดี) เห็นด้วย

13..... ในเมื่อการเป็นอธิการบดีตั้งเห็นอยู่ทั้งนี้ โดน
ก่อนอธิการบดีก่อนหน้า และฯลฯ แตกกันผู้อยากจะเป็นกัน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

..... (อธิการบดี) ก็ไปถามคนที่เขาอยากจะเป็นซิ ควรจะถามอะไรที่
มันสร้างสรรค์ จะได้คุยกันชะหน่อย

14..... ในกระบวนการสรรหาอธิการบดีที่ผ่านมา มีการฮั้วกัน
บ้างหรือเปล่า มีการซื้อเสียงกันบ้างหรือไม่

..... (อธิการบดี) ผมว่าคงจะไม่มีที่ไหนมันจะหุหุหุเหมือนกับ
ศรีนครินทร์ฯ มีทุกรูปแบบ ไม่มีที่ไหนเหมือน จนจะมีคนมาขอคางาน..... สรรหา
กันตลอดปี แล้วก็สารพัด เปลี่ยนทุกครั้ง อธิการบดีทุกครั้งเปลี่ยนทุกครั้ง รองอธิการบดี
ทุกครั้งเปลี่ยนระเบียบทุกครั้ง มีการฮั้วกันบ้างหรือไม่ พูดไม่ได้ซะ เคียวโดนฟ้อง ผม
บอกว่ามีทุกรูปแบบสารพัด

15..... ปัญหาคนระเบียบวินัยและความประพฤติของนิสิต
 ทางมหาวิทยาลัยได้คิดหาทางแก้ปัญหาหรือไม่ และถ้าคิดที่จะ
 แก้ไข ท่านมีวิธีการใดที่จะให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

..... (อธิการบดี)..... ก็ปรึกษากับท่านรองกิจการนิสิต มันควรจะมี
 ทั้ง Positive approach และ Negative approach ผมก็ประชุมฝ่ายกิจการ
 นิสิตเมื่อสัก 2 เดือนนี้ ผมว่าท่านควรจะได้คุยกับท่านรองกิจการนิสิต

..... (รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต) สรุปได้ว่า เราได้พยายามแก้
 ปัญหาดังกล่าวตั้งแต่ปีที่แล้ว ส่วนใหญ่เน้นเรื่องการแต่งกาย โดยมีมาตรการให้อาจารย์ที่
 สอนกวตั้นกับนิสิต หากมีการแต่งกายไม่เรียบร้อยก็ให้ตักเตือนในชั้นตน ตักเตือนแล้วไม่
 เป็นผลก็ให้รายงานผู้บริหารคณะและถึงฝ่ายกิจการนิสิตตามลำดับ ปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อออก
 มาตรการไปแล้ว อาจารย์บางท่านนำไปใช้ แต่บางท่านไม่นำไปใช้ นิสิตจึงมีข้อเปรียบเทียบ
 ข้างล่าง..... ในขณะนี้เราได้ทำมาตรการอยู่สิ่งหนึ่ง คือ เน้นในทาง
 Positive approach ให้มีการเชิญชวน ชักชวน รณรงค์ ให้นิสิตทั้งหลายไปปฏิบัติตน
 ให้ถูกต้องกับระเบียบวินัย แล้วมีการประกวดกัน..... ฝ่ายกิจการนิสิตนั้นมี
 บุคลากรจริง ๆ อยู่ 10 คน ซึ่งทำหน้าที่ฝ่ายการเงินและบริหารบุคคลเป็นส่วนใหญ่ เรา
 ไม่มีผู้ที่จะเข้าไปดำเนินการให้เขานิสิต แต่ผู้ที่จะเข้าถึงโดยตรงก็คืออาจารย์ที่ปรึกษา
 อาจารย์ทางคณะ เช่น ที่จุฬา กระทำสำเร็จโดยคณะ ไม่ใช่กระทำสำเร็จโดยฝ่ายกิจการ
 นิสิต แต่เป็นฝ่ายกิจการนิสิตของคณะและเป็นหน้าที่รับผิดชอบของคณบดีที่จะต้องรับผิดชอบ
 ฝ่ายกิจการนิสิตจะเป็นผู้ประสานในเชิงนโยบาย ในเชิงวิธีการ และในเชิงความคิดร่วมกับ
 คณะ..... ในการประชุมวันที่ 16 ที่จะถึงนี้ทางฝ่ายกิจการนิสิตจะได้ประสานงาน
 กับฝ่ายกิจการนิสิตของคณะว่าจะมีมาตรการและรายละเอียดอย่างไร แล้วจะประสานไปยัง
 คณะในเชิงปฏิบัติอย่างชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง

16..... เมื่ออธิการบดีกล่าวถึงเรื่องกิจการนิสิต ก็อยากจะ
เรียนถามสักข้อ..... คิดค้นโกพบความบาดหมางประการของนิสิตใน
ประเทศรับน้องใหม่ เป็นนิสิตของคณะ..... คิดค้นมีความหวังโยอย่างยิ่ง และ
มองไม่เห็นเลยว่าจะมีอาจารย์ท่านใดจะดูแลอยู่ ไม่ทราบว่าเรามีมาตรการ
อย่างไรในการปล่อยหรือควบคุมการรับน้องใหม่ คิดค้นจะยกตัวอย่างความบาปให้
เห็นดังนี้ เอาชู้ตึนปะหน้ากัน ให้อีกทีที่เผ็ดเคี้ยวกัน แล้วมีนิสิตฟ้องคิดว่า
เอาไปหนุไปจูบคนนั้น จูบคนนั้น เป็นต้น ขนาดจัดทีมหาวิทยาคัยยังเป็นแบบนี้ แล้ว
ไปจับกันที่พัทยา ที่โน่น ที่นี้ จะเป็นอย่างไร ผู้ปกครองหลายท่านซึ่งลูกเข้ามาปี 1
เค้าเป็นห่วงมากเลย ท่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตทราบข่าวอันนี้หรือไม่
แล้วมีมาตรการอย่างไร

..... (อธิการบดี) ต้องยอมรับว่าทางมหาวิทยาลัยเข้าไปหน่อย คือนึกไม่
ถึงว่ามันเพิ่มความรุนแรงถึงขั้นนี้ มาทราบเอาตอนหลัง เลยสายเสียแล้ว..... ผม
ว่าเก็บตัวอย่างอันนี้ไว้ เมื่อมีเวลาก็คงคุยกับเค้า จะคอยชี้ให้เห็นการหมิ่นเหม่ต่อการแตกความ
สามัคคี ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

17..... มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะให้อาจารย์ที่ไม่มีตำแหน่ง
บริหารได้มีโอกาสไปดูงานต่างประเทศหรือไม่ เพราะเท่าที่ปรากฏพบแต่
ผู้บริหารไปดูงาน ข้างประเทศก็ไปหลายครั้งในคนเดียวกัน โดยเฉพาะ
ประเทศจีน ไปคนละหลายครั้ง

..... (อธิการบดีและรองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษและต่างประเทศ)
ได้ร่วมชี้แจง สรุปได้ว่า การไปดูงานต่างประเทศนั้นไม่ใช่เฉพาะผู้บริหารเท่านั้นที่ได้ไป
แต่ในระยะแรก ๆ นั้นต้องไปเจรจา ไปทำความตกลงหรือไปเซ็นสัญญา ผู้บริหารจึง
จำเป็นต้องไปและต่อไปอาจารย์ธรรมดาจะมีโอกาสไปบ้าง โครงการในตอนนี้ที่มีอยู่ ได้
ขอโควตาไปดูงานที่จีน 8 คน ในปีหน้า และยังมีโครงการไปดูงานที่ออสเตรเลีย ไต้หวัน
ก็คงจะมี สำหรับอินโดนีเซียมีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ ปีหน้า 2 ท่าน และปีถัดไปก็มี
อีก สำหรับจีนมีสัญญากับทางมหาวิทยาลัยเพื่อแลกเปลี่ยนทางคานศิลป์ วัฒนธรรมใน
ระดับชาติ

18..... ในการสรรหาอธิการบดีและคณบดีนั้น คณาจารย์มีความคิดเห็นที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงไปใช้ลักษณะของ Popular Vote ท่านอธิการบดีมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้

..... (อธิการบดี) ที่จริงแล้วบอกผู้บริหารตอบ ก็เข้าข้างตัวเอง.....
 ผมว่าใจผมอะไรก็ตาม อย่า put สภามหาวิทยาลัย in the corner ก็แล้วกัน ทำยังไงอย่าไปตีวงจนสภาฯ ไม่มี choice จนทำอะไรไม่ได้ ใจผมเป็นอย่างนั้น ที่จริงมีการเปลี่ยนกันอยู่ทุกครั้ง รู้สึกว่าความคิดเห็นของท่านเสนอทุกครั้ง เปลี่ยนทุกครั้ง ผมขอตอบสั้น ๆ ดังนี้ คืออะไร ๆ ที่มันเป็นลักษณะที่บีบบังคับ ก็คงไม่ดี

19..... ในการสรรหาอธิการบดีครั้งต่อไป ถ้าหากท่านถูกเสนอชื่อเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี ท่านยินดีจะรับหรือไม่

..... (อธิการบดี) นี่ยังไม่มีการถามเลย ที่จริงสิ่งที่ผมจะตอบไปนี้ขอให้เป็นส่วนตัว อย่าให้เป็นทางการถือว่าเราอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน ที่จริงไม่น่าจะ Too worry ที่จะถามอันนี้ อาจจะรีบไปหน่อย ผมก็คงจะตอบไปไม่ได้ซักนัก เพราะว่ามีหลายอย่าง แต่ผมคิดของผมเอง นอนคิดของผมเอง ปกติอธิการบดีเก่าเป็นกัน 2 ปี เทอมหนึ่ง แล้วก็ต่ออีกเทอมหนึ่ง แล้วก็โดยปกติโดยทั่วไป 2 เทอม ถ้ามันต่อไปจากนี้ ผมรู้สึกว่าเหมือนกับมันไปต่ออายุ เพราะฉะนั้นการต่ออายุจะต้องลักษณะพิเศษเหลือเกิน จะต้องเกิดความล่มจมแก่ประเทศชาติ หรือเกิดความล่มจมแก่มหาวิทยาลัย หรือ ฯลฯ
 ข้อที่ 2 ตามที่ผมคิด คือปกติผมก็อยู่ที่นี้มาตลอด 30 กว่าปี และบังเอิญเหลือเกินที่ผมทำงานบริหารนี้มานานที่สุดคนหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งบริหารมา 15 ปี ถ้านับถึง 17 พ.ค. นี้..... ผมก็ภูมิใจว่าผมก็มีประสบการณ์มากพอสมควรกว่าใคร ๆ ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ผมน่าจะเอาประสบการณ์อันนี้ไปสอนเสียบ้าง ไปถ่ายทอดความรู้บ้าง คงจะเป็นประโยชน์กว่า..... ข้อที่ 3 พอครบเทอมนี้ผมก็อายุ 57 ผมก็คิดว่าตัวเองว่าเป็น Generation ที่ 2 ต่อจากอาจารย์สุคติ อาจารย์สาโรช ก็มีความรู้สึกว่ามันน่าจะเป็นอีกยุคหนึ่ง.....

..... (อาจารย์ปาน) อยากจะเรียนถามในเรื่องก่อนที่อธิการบดีจะ
แถลงในวันนั้น เราเห็นว่าในการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารมหาวิทยาลัย เราประสบ
ความล้มเหลวอย่างต่ำก็ 2 ครั้ง ซึ่งก็ทำให้เกิดความอับยศแก่ศรีนครินทร์ฯ พอสมควร อันนี้
ก็คือว่าในระยะเบี่ยงการสรรหา เราพบว่าในบางครั้งที่สภามหาวิทยาลัยยกเลิกเป็นบางข้อ ใน
บางครั้งที่เพิ่มบางข้อเข้าไป ในระยะ 8 ปีที่ผ่านมา เราพบว่าการใดมาซึ่งผู้บริหารนั้นก่อให้เกิด
เกิดความสับสนพอสมควร จนกระทั่งมีกลุ่มบุคคลบางกลุ่มคิดว่าต่อไปนี้ ถ้ามหาวิทยาลัย
ให้สรรหาจะไม่กระทำ เพราะว่าหลอกกันนี้หว่า เพราะฉะนั้นก็เริ่มมีความคิดที่เกิดขึ้นมา
ในหลาย ๆ ฝ่าย หลายพวกว่า การใดมาซึ่งเป็นผู้ซึ่งเป็นอธิการบดีน่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไข
ระเบียบการสรรหาฯ ผมคิดว่าผู้ที่มาร่วมรายการในวันนี้ไม่ต้องการที่จะฟังอะไร ใครจะ
ทำอย่างไร แต่ต้องการที่จะฟัง อธิการบดีอยู่ต่อมัย ระเบียบการสรรหาจะแก้หรือไม่ อันนี้
ก็อาจจะเป็นจุดอ่อนที่ท่านอธิการบดีพูดออกมาในลักษณะเมื่อครู่นี้ แต่ว่าผมเห็นว่ามันเป็นจุด
เด่นตรงที่ผู้ท่อยากจะเป็นอธิการบดีคนต่อไปได้แสดงตัว เพราะว่าสรุปแล้วขณะนี้คู่แข่งไม่
ใช้นายทรงศักดิ์.....

20..... ทางมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะให้สิทธิพิเศษกับ
อาจารย์ในการเรียนต่อในระดับปริญญาเอกที่ประสานมิตรหรือไม่

..... (อธิการบดี) ผมเขียนตอบไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ ทุกอย่างมีกฎเกณฑ์
ได้มีมติที่ประชุมผู้บริหารว่า การเข้าศึกษาต่อของคณาจารย์หรือข้าราชการนั้น ให้พิจารณา
เป็นกรณีพิเศษ ถ้าหากว่ามีความสามารถพอที่จะเรียนได้ เห็นว่ามี minimum
requirement อยู่ ปริญญาเอกก็เช่นเดียวกัน.....

21..... โครงการรวมวิทยาเขตส่วนกลาง จะเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อใด

..... (อธิการบดี) มติสภามหาวิทยาลัยสิ้นสุดปี 34

..... 22..... จะมีการพิจารณาให้ใช้รถยนต์ (BUS) ไปค้างคืน
ต่างจังหวัดได้หรือไม่ ในกรณีที่มีความจำเป็นในเรื่องการเรียนการสอน และ
เหตุผลเพื่อความประหยัดค่าใช้จ่าย และมีความจำเป็นต้องใช้รถระหว่างพัก
แรมคืนนั้นด้วย

..... (อธิการบดี) มียะ มีขอยกเว้นพิเศษอยู่ คณะพลศึกษาก็ยังใช้อยู่

23. ขณะนี้ความสับสนปรกในบริเวณต่าง ๆ รอบ ๆ มหาวิทยาลัยมี
มากเหลือเกิน ป้ายประกาศของนิสิตก็มีอยู่มาก และเป็นอันตรายอย่างยิ่ง
เพราะมักจะเกิด การล้มคว่ำเมื่อเกิดมีลมพัดใตคนไม่ รอบสระน้ำมีโต๊ะตั้ง และ
มีการมุงหลังคาจากอยู่หน้าบริเวณห้องรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนั่นเอง บาง
ครั้งก็มีการแขวนบอร์ดโดยตอกตะปูกับต้นไม้ ฯลฯ ไม่มีการกำจัดผักตบชวา
ขยะกองเกื่อนทั่วไป มีผู้ได้รับผิดชอบเรื่องนี้อย่างไรและเพียงใด

..... (อธิการบดี) ที่จริงเป็นข้อเสนอแนะที่ดี ตอนนี้เราองบประมาณ
จะผ่านสภาฯ เมื่อไหร่ เพราะตีก 3 จะปรับปรุงใหม่ทั้งบริเวณ งบ 1 ล้าน 5 แสนบาท
..... ส่วนผักตบชวาอันนี้ต้องเอาออก เพราะจะสร้างหนองสุมุด.....

บทสรุป

..... (ประธานสภาคณาจารย์) ท่านผู้ร่วมดำเนินรายการและ
ท่านอาจารย์ ท่านข้าราชการที่เคารพทุกท่าน ดูเหมือนวันนี้จะเป็นวันแรกในชีวิต
ที่ผมมีโอกาสเจอกับท่านคณาจารย์ เพราะสภาคณาจารย์เค้ามอบหมายให้ช่วย
ดำเนินรายการ หน้าที่ของผู้ดำเนินรายการก็คือ เอาคำถามมาแล้วก็อ่านต่อไป
ไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ ทั้งสิ้น ผมก็ทำหน้าที่นั้น..... ในกรณีเช่นนี้
ผมก็คิดว่าได้ทำหน้าที่โดยสมบูรณ์แล้ว หากมีอะไรขาดตกบกพร่องไป ก็ไม่ต้องขอ
อภัยอีกแล้ว ท่านก็จำเอาไว้ แล้วช่วยกันพัฒนาต่อไป เพื่อความก้าวหน้าของ
มหาวิทยาลัยของเราต่อไปเถิด และขอขอบพระคุณพวกเราทุกท่านไว้ ณ ที่นี้.....
.....

..... (อักษร ๖) ที่ถึงพบเห็นภายในนี้ ก็เป็นภาษาเขียนที่มอง
 หนึ่งอาจารย์รวมมากกว่าทุกครั้งที่เห็น เมื่อ ๕ ปีที่แล้วของนายประสิทธิ์ พอ
 ค่อยๆเข้าไปที่ละน้อย ๆ จนเหลืออีก ๒๐ ปี... ความนี้อาจมีค่ามากกว่าคนอื่น
 ึ่งด้วย... ที่ว่ายังมีคนมามาที่... เท่าที่เห็น... คนในรายการ... เก่ง... หรือ...
 ถ้ามีลูกที่ใหญ่มาก... ใจ... ออก... เรา... เพื่อให้
Communication มันสั้น มันใกล้แล้ว... ซึ่งมันกว่าที่มีโอกาส... มันที่ว่าอะไร
 อาจจะถึง... อาจจะอะไร... เหมือนกัน... ก็ว่า... ได้มีโอกาส... ใน...
 ช่วยจัดให้ผมบ้างแล้วกัน.....

๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

ไปเอาทั้งเสียงสวรรค์และฟ้าลิขิต

สุนทร แก้วลาย

นับตั้งแต่ยุคประชาธิปไตยเบ่งบาน (ตะโพน) เมื่อสมัยที่ไม่นาน
ชาวเราในวงการศึกษาก็ตื่นตัวและภาคภูมิใจกับวิธีการใหม่แทนการลากคั้งผู้
บริหารระทมค้ำจาง ๆ ทั้งที่เรื่อกันว่าการสรรหา ซึ่งแต่ละสถาบันต่างก็คิดแปลง
ใช้กันตามความเหมาะสม เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตน แต่สัมปัติ
ผ่านมานี้ก็พิสูจน์ให้เห็นว่า ระบบใหม่นี้ไม่ได้ให้ความพึงพอใจไปถาวรแบบก่อนๆ
มีหน้าทำต้องมีของนอกมาจกชั้น (ในทางลบ) เช่น นำไปสู่การแตกแยกและการ
แบ่งพรรคแบ่งพวกเพื่อต่อสู้กันทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือไม่ได้เกิดความรู้สึก
เบื่อกันต่อระบบ อังมีข่าวคราวความวุ่นวายใน เรื่องนี้จากสถาบันแล้วสถาบัน
เล่า อังทำให้เกิดความรู้สึกในแง่ลบกันมากขึ้น จนทำให้เกิดความรู้สึกว่าเราใน
วิธีการของประชาธิปไตยโดยรูปแบบว่าเป็นสิ่งดีจริงแท้ ในบางมหาวิทยาลัย
เสียงของคนหมู่มากหรือเสียงสวรรค์มีความหมายต่อวงการตั้งทั้งผู้บริหาร ในทาง
ตรงกันข้ามสำหรับอีกมหาวิทยาลัยหนึ่ง ฟังลึกลับเป็น เรื่องที่ไม่มีใครตำหนานใด
แต่ผลที่เกิดขึ้นมีกร้าสพอ ๆ กัน คือถ้าไม่วุ่นวายก็มีกัมพิคัง ระเบียบของออกานอยู่
เสมอ สำหรับคนไม่ปรารถนาทั้งเสียงสวรรค์และฟ้าลิขิตกัน ๆ สิ่งทีออกจะ
เห็นก็คือการ ใช้สคิปัญญาให้มากกว่านี้ สัมกับที่คนข้างนอกสถาบันเขาเห็นว่า
มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งของปัญญาชน

จุดมุ่งหมายของข้อเขียนนี้ เพื่อสนับสนุนปัญหาบางประการที่เกี่ยวกับ
การแต่งตั้งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย (มศว) โดยเอาความหมายของคำก็เป็นคว
แบบ และเสนอแนวทางการจะ ใช้สคิปัญญาในกิจกรรมนี้ให้มากกว่าเดิมในทาง
ใดก็ตาม โดยถือเอาพื้นฐานความเชื่อของผู้เขียนที่ว่า ในอนาคตอันใกล้นี้ การ
แข่งขันระหว่างมหาวิทยาลัยจะมีมากขึ้น ใครแสดงได้ดีกว่าทำประโยชน์ได้มาก
กว่า ก็จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ส่วนใครแสดงความทะลออกมากให้เห็น

มากเท่าใด ก็จะถูกเลื่อนไปอยู่ท้ายบัญชีสนับสนุน เพราะฉะนั้นการเตรียมตัวที่จะรับสถานการณ์เช่นนี้เป็นสิ่งที่ไม่อาจจะเลี่ยงได้ เรามีสิทธิ์ที่จะคิดว่าผู้นำอาจจะช่วยอะไรไม่ได้มาก แต่มีความจริงอยู่ว่าส่วนที่ผู้นำให้สร้างสรรค์และมีความสามารถสูงจะช่วยให้มากนั้นมีแน่นอน มิฉะนั้นไหนเลยเราจะมาเสียเวลาสรรหา หรือคิดวิธีการนานาอันให้เหนื่อยเปล่า

ปัญหาที่หยิบยกมานี้ขอเลือกมาเพียงปัญหาเดียว เฉพาะที่เกรี้ยวกราวที่สุดและค่อนข้างที่จะเป็นเอกลักษณ์ของ มศว และเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่กำลังอยู่ในความสนใจของหลายฝ่าย บางคนถึงกับเอ่ยปากว่าระอาเต็มทน ต่อไปจะไม่ยอมเสียเวลาไปเสนอข้อเสนออีกแล้ว ปัญหาที่ว่าก็คือ

มติของสภามหาวิทยาลัยในการแต่งตั้งผู้บริหารมักจะตรงกันข้ามกับความรู้สึกของคนจำนวนมาก (ผู้มีสิทธิ์เสนอชื่อ) พูดให้ตรงไปตรงมาก็คือ สภาฯ แต่งตั้งผู้บริหารตามอำเภอใจ ทั้ง ๆ ที่ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นมีคนน้อยกว่าคนอื่นซึ่งไม่ได้รับการแต่งตั้ง

ผลของความรูสึกดังกล่าวนำไปสู่ความรู้สึกและความคิดอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เป็นมงคลต่อมหาวิทยาลัยโดยรวม ดังจะประมวลมาให้พิจารณาดังนี้

1. สภาฯ นี้ไม่น่าเชื่อถือ เพราะเล่นพรรคเล่นพวก
2. เบื่อระบบการสรรหา เพราะเห็นว่าเป็นเพียงการเล่นละคร เนื่องจากสภาฯ มีแผนอยู่แล้วว่าจะเลือกใคร
3. เบื่อการเบื่องาน (เนื่องจากเบื่อก่อนแล้ว) เลยถือโอกาสโยนความผิดให้เป็นของสภาฯ
4. รู้สึกต่อต้านผู้บริหาร หรือเหยียดหยามอยู่ในที่ว่าไม่เป็นสุภาพบุรุษ หรือคิดเกา้อัจฉนาเกลียด
5. อายกวังเตนเพื่อผลประโยชน์บางอย่าง เนื่องจากรู้จักอ่อนอยู่ว่าผู้บริหารที่มาแบบนี้ไม่ค่อยมีความมั่นใจเท่าไร จึงต้องการเพื่อนคู่คิดมิตรคู่สำนักงาน

6. รู้สึกเชิงกับทุกอย่างที่ขวางหน้า เพราะคิดว่าทำอะไร
ไปก็เท่านั้น เขาไม่ไต่ถุกันที่การทำงาน แต่พรรคพวกสำคัญกว่า

ความรู้สึกทั้งหลายเหล่านี้มีคนเกี่ยวข้องอยู่ 3 กลุ่มที่น่าจะ
ต้องรับผิดชอบร่วมกันมากกว่าใคร ๆ กลุ่มแรกก็คือสภามหาวิทยาลัยผู้ตก
เป็นเป้าของกระสุนน้ำลาย กลุ่มที่สองคือผู้ยิงกระสุนน้ำลาย และกลุ่มที่
สาม คณะกรรมการสรรหาหน้าหน้าไฟของสภาฯ มาลองแยกแยะลักษณะ
ของแต่ละกลุ่มตามประสานอนอยู่ไม่สุขดู ก็พบสิ่งที่น่าสนใจอยู่มากมาย จะ
ขอสาธยายไปที่ละกลุ่มดังต่อไปนี้

สภามหาวิทยาลัย

ในเรื่องนี้เกี่ยวกับการสรรหา แนนอนสภามหาวิทยาลัย
เป็นผู้ออกกระเบียบและหลักเกณฑ์ และปฏิบัติตามเอง ในระเบียบและ
หลักเกณฑ์ที่สภาฯ ออกนั้น ตั้งเป้าหมายที่จะได้คนดี มีวิชา กล้าบริหาร
อะไรทำนองนั้น ส่วนที่ไม่ได้กล่าวไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแต่อยู่ในใจของ
กรรมการสภาฯ แต่ละคน ย่อมไม่มีใครทราบ เพราะคนที่เหมาะสมใน
สายตาของสภาฯ กับคนที่เหมาะสมในสายตาของผู้เสนอชื่ออาจจะเหลื่อม
กันอยู่ จากนั้นจนกระทั่งเหลื่อมไปอยู่ตรงกันข้ามก็ย่อมได้ ผลได้พิสูจน์
ให้เห็นครั้งแล้วครั้งเล่า

ผมคิดว่าความไม่ชัดเจนของสภาฯ ในเรื่องจุดยืนในการ
เลือกผู้บริหารนี้แหละเป็นสิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุง สภาฯ อาจจะไม่
ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องนี้ หรือระอาก็เป็นได้ ดังที่เคยมีข่าวลือได้
ประตูดอกมาจากการประชุมสภาฯ ว่า กรรมการบางท่านบ่นว่า สภาฯ
นี้ไม่เห็นทำอะไร นอกจากเอาแต่สรรหา การสรรหาบ่อย ๆ ทำให้เกิด
การเข่งขันจนตองบนกันตั้ง ๆ และอาจทำไปแค้น ๆ จนทำให้คนข้างนอก
มองสภาฯ ไปในลักษณะการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว

หลายท่ายอาจจะไม่ทราบว่สภาฯ มศว ไม่เคยพิจารณา
งบประมาณประจำปีโดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัย แผนพัฒนาฯ เป็น
เพียงเรื่องเสนอเพื่อทราบ เหตุผลอย่างหนึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าสภาฯ

ประกอบด้วยผู้บริหารเป็นหลัก ทุกอย่างดูเหมือนจะรู้ที่อยู่แล้ว (เฉพาะหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบ) จึงไม่ให้ความสนใจในระดับสภาฯ อีกทั้งสภาฯ ก็ไม่เคยกำหนดนโยบายใด ๆ ที่จัดได้ว่าจะเป็นทางเลือกให้กับมหาวิทยาลัยแห่งนี้ อย่างเป็นเรื่องเป็นราว ภาระกิจหนักไปในทางรับทราบ หรือฟังรายงาน การทำงานของฝ่ายบริหารเป็นส่วนใหญ่ อย่างกรณีของนโยบายรวมวิทยาเขตกลางก็ไม่เคยได้รับความสนใจอย่างจริงจังโดยองค์กรสภาฯ เป็นก็แต่เพียงมีผู้เอ่ยถึงเป็นครั้งคราวเมื่อมีเหตุพาตึงไปถึง

กลับมาที่เรื่องผู้บริหารอีกครั้ง ก่อนที่จะหลงเข้าป่าหลังหอประชุมไปเสียก่อน สภาฯ ที่ผ่านมามากจนแต่เชื่อมั่นว่า ควรเลือกแต่งตั้งผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้บริหารยอมเป็นสิทธิอันชอบธรรมตาม พ.ร.บ. เมื่อสภาฯ ให้สิทธิแก่ข้าราชการต่าง ๆ เป็นผู้เสนอชื่อแล้ว ก็ถือเป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะมากกว่ายการตัดสินใจของสภาฯ ทั้งคู่ก็เป็นเรื่องง่ายดี แต่ก็นั้นแหละไม่มีใครห้ามความนึกคิดของคนนอกสภาฯ ได้เช่นเดียวกัน เพราะเป็นสิทธิส่วนบุคคลเหมือนกัน ผมคิดว่าถ้ามีเจตคติในลักษณะนี้ คงจะไม่ช่วยให้สถานการณ์ที่ไม่ค่อยน่าชื่นชอบเปลี่ยนแปลงไปเป็นน่าชื่นชอบไปได้ และจะพาลเลวร้ายลงไปทุกครั้งที่มีการสรรหา

ที่มาของปัญหานี้ มีข้อเท็จจริงสำคัญอยู่ประการหนึ่งอย่างแน่นอน นั่นก็คือ มศว เปรียบเหมือนซิมโงนี่วงใหญ่ แต่เมื่อถึงบทบรรเลงเพลงต่างคนต่างก็เลือกเล่นเพลงตามอัธยาศัย ผลก็คือฝ่ายหนึ่งก็ตำหนิอีกฝ่ายหนึ่งว่าเป็นเหตุให้ไม่เป็นเพลง

ข้อหรือปัญหาทางด้านของสภาฯ ซึ่งไม่ค่อยได้รับความสนใจมากนัก เพื่อเป็นกรอบในการเสนอความคิดต่อไป คือ

-บทบาทด้านการประเมินสัมฤทธิ์ผลในการทำงานของผู้บริหารที่สภาฯ แต่งตั้งให้รับตำแหน่ง ถ้าสภาฯ เห็นว่านี่ไม่ใช่หน้าที่ ก็ไม่มีองค์กรอื่นใดที่มีอำนาจโดยชอบธรรมที่จะกระทำภารกิจนี้ คงมีคณาจารย์อยู่บ้างที่อยากอาสาทำในเรื่องนี้ แต่ตอนรายงานผลคงจะไปใช้รานกาเผ และเชิญเฉพาะผู้ที่ เป็นแผนหน้า 4 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐไปฟัง

- บทบาทกำหนดความรับผิดชอบเฉพาะกรณีที่ผู้บริหาร
ซึ่งได้รับแต่งตั้งจะต้องทำนอกเหนือจากหน้าที่ประจำตามที่กำหนดไว้ใน
กฎหมาย เช่น แก้ปัญหาจำนวนนิสิตลด ทบทวนแผนการรวมวิทยาเขต
และหาทางออกที่เหมาะสม การพัฒนาโครงการพิเศษ ฯลฯ ถ้าสภาฯ
ไม่กำหนดภาระกิจให้ ย่อมเป็นของแนวว่าผู้บริหารที่ได้รับแต่งตั้งต้อง
พยายามสร้างผลงานขึ้นไว้แดง (ในสายตาตนเอง) ซึ่งมีทั้งดีและ
ฉาบฉวยอันเนื่องมาจากความไม่รู้ต้นลึกหนาบางของปัญหา ตัวอย่าง
เช่นนี้มิให้เห็นกันอยู่ทั่วไป

กล่าวอย่างสรุปก็คือว่า เมื่อสภาฯ ไม่สนใจบทบาทที่
สำคัญที่สุดทั้งสองประการนี้ ผลที่สุดก็คือไม่รู้จะเอาอะไรไปประเมิน
ผลการทำงานจะเป็นที่พอใจหรือไม่พอใจยอมบอกไต่ถาม เมื่อความชั่ว
ไม่มีความดีไม่ปรากฏ แต่กลมเกลียวกันดี ระบบคนกันเองหรือพรรคพวก
ก็อาจจะแทรกเข้ามาได้โดยไม่เจตนา (ชนิดให้สาบานก็ได้)

แล้วจะอย่างไรล่ะ?

จะเป็นการยากเกินความสามารถของสภาฯ หรือไม่
ถ้า... จะทำในทำนองนี้

1. ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารที่จะดำเนินการ
สรรหา ไม่จำเป็นต้องเน้นคุณสมบัติที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ รวมทั้ง
เกณฑ์คุณสมบัติที่สภาฯ กำหนดขึ้น เช่น วุฒิ ความเป็นผู้นำ
มนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น ผมเชื่อว่าเราพัฒนาผ่านจุดนี้มาแล้ว แต่หันมาให้
ความสำคัญกับการกำหนดภาระกิจที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องทำในช่วงที่
ดำรงตำแหน่ง รวมทั้งภาระกิจพิเศษต่าง ๆ ซึ่งอยู่ภายในขอบเขตและ
หน้าที่ของตำแหน่งนั้น ๆ

2. แจงให้ผู้มีสิทธิ์เสนอชื่อทุกคนทราบอย่างชัดเจนที่สุดใน
สิ่งที่สภาฯ กำหนดขึ้นให้ผู้เสนอชื่อทราบโดยทั่วกันว่า "แบบใด" ที่
เป็นที่ต้องการ เน้นอันดับไม่ใช่ คาร์ค ทอล แอนแฮนสัม พลัส เอ
บิวติฟูล ไวส์ แต่หมายถึงรายละเอียดของภาระกิจและความต้องการ

ตามข้อที่ 1 เป็นการให้ข้าราชการมีส่วนร่วมภายใต้กรอบที่เรียกว่า มุ่งเป้าหมาย (goal - oriented) อย่างเช่น ถ้ากรณีสรรหา อธิการบดี ก็อาจจะประกอบด้วยคำอธิบายในตำแหน่งนี้

หมายเหตุ

นอกจากนี้เป็นเรื่องสมมติแทรกอยู่เป็นจำนวนมาก หาก ข้อความตอนหนึ่งตอนใดเกิดไข่มสงสัยหรือท่านเข้า ไปรบกวนคือสา ภาระนั้นก็สามรถเขียนต่อขออภัยล่วงหน้าไว้ ณ ที่นี้ (หากท่านที่เรียก)

"...จากการประเมินผลความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย ในด้านต่าง ๆ อย่างรอบคอบและถี่ถ้วนแล้ว สภามหาวิทยาลัยเห็นว่า อธิการบดีปัจจุบันได้นำความก้าวหน้ามาสู่สถาบันเป็นอย่างมาก แต่ด้วย เหตุผลและความจำเป็นส่วนอื่น ท่านไม่ประสงค์ที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ในฐานะอธิการบดี นับเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง สภาฯ รู้สึก สบายซึ่งในผลงานและความเสียสละของท่านเป็นอย่างมาก ฉะนั้นใน การสรรหาอธิการบดีคนใหม่ สภาฯ จึงหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ ร่วมมือจากคณาจารย์และข้าราชการของมหาวิทยาลัย ที่จะช่วยกันมอง หาตัวบุคคลที่จะมาสานต่องานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้ก้าวหน้าและ โดดเด่นยิ่ง ๆ ขึ้นไป ลักษณะบุคคลที่สภาฯ คาดหวัง นอกเหนือจากจะ ต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายและเกณฑ์ทั่วไปแล้ว สภาฯ ให้ความสำคัญ ก่อการ เป็นการ เฉพาะอื่น

ก) เป็นผู้มีขีดความสามารถในการปรับปรุงระบบงาน บริหารของมหาวิทยาลัยที่ค่อนข้างจะยุ่งเหยิง ดังที่ท่านทั้งหลายก็ ทราบดีอยู่แล้ว เพื่อให้หน่วยงานการพัฒนาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน มหาวิทยาลัย นอกจากนั้นก็ควรจะเป็นผู้ที่มีความที่แสดงว่า มีความรู้ ในระบบการจัดการสมัยใหม่ และกล้าหาญพอที่จะเข้ามาแก้ไขปัญห าค้นความรับผิดชอบและลาซาในงานธุรการในระบบราชการ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสัมกับ เป็นสถาบันที่เขาเองก็ถือว่าเป็นแหล่งปัญญาชน

ข) เป็นผู้ที่มีความผูกพันในการที่จะช่วยผลักดันโครงการ

ใหญ่ ๆ 3 โครงการต่อไปนี้ให้บรรลุผล คือ

— การรื้อฟื้นโครงการปรับปรุงการศึกษาในระดับปริญญาตรี เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตในแนวใหม่ ซึ่งสภาฯ เรียกว่า "เก่งวิชาการ กล้าหาญคิดค้นใจ ว่องไว ริเริ่ม เข้มเกริมในการทำความดี" รายละเอียดเรื่องนี้ให้ดูจากเอกสาร "แนวคิดและอุดมการณ์การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 7" ของสภาฯ

— การแก้ปัญหาภาวะชงก้งันในกรณีการพัฒนา

โครงการใหม่ ๆ ซึ่งมหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะดำเนินการรวม 10 โครงการ แต่ในช่วงแรกของการเข้ามารับผิดชอบงาน สภาฯ มีความคาดหวังให้ดำเนินการให้ได้อย่างน้อย 4 โครงการ ได้แก่ โครงการตั้งคณะใหม่ 1 คณะ โครงการก่อสร้างศูนย์วิชาการ 1 โครงการ และโครงการพัฒนาบุคลากรสำหรับรองรับแผนงานซึ่งเป็นความต้องการเร่งด่วนของรัฐ 2 โครงการ ปัญหาในเรื่องนี้คืองบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามขั้นตอนปกติที่สำนักงบประมาณทำอยู่นั้น ไม่สามารถช่วยให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามเป้าหมาย จำเป็นจะต้องสร้างความเข้าใจในระดับต่าง ๆ และดำเนินการให้ได้มาซึ่งแหล่งการเงินทั้งจากภาครัฐบาลและแหล่งอื่น ๆ รายละเอียดเพิ่มเติมโปรดศึกษาจาก สรุปรายงาน คณะทำงานของสภาฯ เรื่อง "ก้าวใหม่ของ มศว : ทศวรรษแห่งการปฏิรูป"

— แก้ปัญหาความแตกแยก แย่งพรรคแบ่งพวก และกลั่น

แกล้งซึ่งกันและกันในหมู่ข้าราชการ จนละเอียดการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนั้นสภาฯ นี้ยังปรารถนาที่จะจัดแบบแผนการทำงานในบางหน่วยงานที่ก่อให้เกิดการเอาใจเอาเปรียบ และสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้นในหมู่ข้าราชการของมหาวิทยาลัยของเรา บุคคลที่สภาฯ มั่นใจว่าจะแก้ปัญหานี้ได้สำเร็จ ก็คือผู้ที่สนใจปัญหานี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้ที่มิประสงค์ผลประโยชน์ในการบริหารงานขนาดใหญ่ซึ่งมีบุคลากรจำนวนมากมาแล้ว จนได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี...

ลงนาม ///////////////////////////////////นายกสภาฯ "

หลักการที่กล่าวมานี้คงช่วยให้สภาฯ สามารถอธิบายอย่าง
มีน้ำหนักได้ว่า ทำไมจึงเลือกคนหนึ่งเป็นอธิการบดี และปฏิเสธอีกคนหนึ่ง

ผู้ชิงกระสุนน้ำลาย

ที่มาอยู่ในส่วนของข้อเสนออย่าง ส่วนที่คนกลุ่มนี้ควรจะ
ได้รับการพัฒนาเป็นอย่างมากในกระบวนการสรรหาคือ ความอยากมี
ส่วนร่วมในการสรรหา ทั้ง ๆ ที่ไม่ค่อยจะแน่ใจกว่าอะไรเป็นเหตุให้
คนเกิดความอยาก ที่อยากเพราะต้องการเท่าเทียมคนอื่นก็มี เพื่อศักดิ์
ศรีก็มี และอะไร ๆ อีกอีกบ้าง บางคนไปมองการสรรหาอธิการบดี
เหมือนเลือกผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นถ้าคะแนนมาเป็นหนึ่งก็ทอง
ได้เป็นผู้แทนฯ เมื่อเกิดกลับตาลปัตร จึงฝากดวงชะตา (ทั้ง ๆ ที่
ไม่มีทั้งสองอย่าง) หาวาสภาฯ เผด็จการบ้าง อะไรบ้าง ตามประสา
ผู้ไม่สมหวัง กระสุนน้ำลายจึงถูกกระตมยิงออกมาเป็นการแก้แค้นแบบ
ตามมีตามเกิด ผมขอยกขอลกเพียงที่เกิดขึ้นบ่อยในช่วงฤดูกาลสรรหา
ซึ่งเชื่อว่าเกิดจากการที่ผู้มีสิทธิเสนอชื่อเองขาดจุดยืนในกระบวนการ
สรรหา ดังนี้

ก) อธิการบดีควรจะเป็นคนนอกหรือคนใน แนวความคิด
นี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่น่ามาเป็นหลักในการสรรหา เพราะจะเป็นคนนอก
หรือคนในไม่ได้เป็นเครื่องกำประกันความสามารถในการทำงาน แต่ละ
คนเหมาะกับแต่ละสถานการณ์ ไม่มีใครดีทุกอย่างหรือเลวไปทุกอย่าง
ถ้าให้มาทำงานประจำวันที่มีแผนอยู่แล้ว คนในก็ไม่เลวอาจจะได้
เปรียบ แต่ข้อสำคัญคือ เราต้องการสิ่งอื่นนอกเหนือจากการทำงาน
ประจำวันที่หรือไม เราต้องการพลังสร้างสรรค์และพลังอื่น ๆ อีกมาก
น้อยเพียงใด เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สิ่งเหล่านี้จะให้คำตอบที่ดีกว่า
แน่นอน

ข) เสียงของใครสำคัญกว่ากัน ปัจจุบันผู้มีสิทธิเสนอชื่อ
มีตั้งแต่ต้นสังกัดจนถึงข้าราชการ คณาจารย์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ
สภามหาวิทยาลัย และมีที่คาดว่าจะมีกลุ่มอื่นเพิ่มขึ้นอีก ผมรับรองได้ว่า

ไม่มีใครยอมรับว่าตนเองไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้เสนอชื่อ หรือถึงจะมีก็
เป็นส่วนน้อย เนื่องจากแต่ละคนต่างก็มีทัศนะที่เป็นของตนเองบ้าง ของ
หมู่คณะบ้าง และอาศัยประสบการณ์ที่ตนมีเป็นเครื่องวินิจฉัย ความแตก
ต่างของการเสนอชื่อ (หากไม่มีการหาเสียงทั้งแบบใต้ดินและบนดิน
ประกอบแล้ว) ผมเชื่อว่ามีมากพอที่จะกล่าวได้ว่าคะแนนที่ได้จากการ
เสนอชื่อนั้น มีจุดยืนที่แตกต่างกันจากเล็กน้อยจนถึงส่วนทางกันทีเดียว
แม้แต่การเสนอชื่อคน ๆ เดียวกัน ก็น้อยนักที่จะมองจากทัศนะเดียวกัน
การเสนอชื่ออธิการบดีไม่เหมือนกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ซึ่งมีการ
เสนอนโยบายจากพรรคการเมืองอย่างชัดเจน และมีผู้เสนอตัวให้
เลือก ทำให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ ขณะที่การสรรหาอธิการบดี
เป็นการควานหาตัวคนที่ไม่ปรากฏนาม หากใครมีคนภายในสถาบัน
หนุนหลังก็มีสิทธิ์ได้ขึ้นบัญชี ถ้าใครขาดคนหนุนหลังก็ยากที่จะแสดงตัวให้
เป็นที่รู้จัก โอกาสที่จะได้รับการพิจารณาจึงไม่มี วิธีการเช่นนี้ ทำให้
เสียโอกาสที่จะได้พิจารณาคณะที่มีความสามารถจำนวนหลาย ๆ คน และ
ไม่ใช่ลักษณะการกระทำที่เหมาะสมกับคำว่า "สรรหา" ยิ่งกว่านั้น ใน
สังคมไทยเรา การเสนอตัวเองในตำแหน่งประเภทนี้ยังไม่นิยมกระทำ
กัน อาจจะเป็นเพราะไม่คุ้นกับการเปลื้องตัว แม้บางสถาบันจะได้นำ
มาใช้กันแล้วก็ตาม แต่ไม่ค่อยได้ผลดีนัก เพราะจะมีแต่คนภายในให้
เลือก และมีจำนวนน้อย จะเหมาะหรือไม่ก็ต้องเลือกกันโดยไม่มีทางทำ
อย่างอื่น ถ้ามองงานมหาวิทยาลัยว่าเป็นงานปกติประจำวัน ก็เห็นพอจะ
รับได้ แต่ถ้ามองความคาดหวังมากกว่านี้ ก็ชวนให้น่าเป็นห่วงอยู่ไม่น้อย
สิ่งที่ชนกลุ่มนี้จะต้องทำให้มากขึ้นก็คือ ไม่เพียงรับสนอง
เจตนาของสภาฯ ว่าเมื่อให้เสนอชื่อก็ไปเข้าแถวเสนอกันเท่านั้น แต่จะ
ต้องผลักดันให้สภาฯ แสดงจุดยืนในลักษณะที่กล่าวมาแล้วให้จงได้ นั่นก็
คือ เป้าหมายเกี่ยวกับการระงับเฉพาะที่ผู้ซึ่งจะเข้ามารับตำแหน่งจะได้รับ
มอบหมาย ไม่เช่นนั้นแล้วชนกลุ่มนี้แม้จะเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด ก็จะมีผลหวังอยู่
รำไป ต่อจากนั้นควรจะคัดเลือกคนจำนวนหนึ่งทีพอเป็นที่เชื่อถือได้ ให้

ทำหน้าที่เป็น "แมวมอง" และหาทางให้คนที่อยู่ในสายตานั้นได้มาพบปะ หรือเสนอความคิดต่อผู้เสนอชื่อตามสมควร เพื่อจะเปรียบเทียบกันว่าใคร มีศักยภาพที่จะดำเนินการตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยให้ลุล่วงได้ดีกว่ากัน

กรรมการสรรหา

ชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้ แม้จะมีอำนาจอยู่ในมืออีกชื่อก็ตาม แต่ถูกสภาฯ ชี้แจงเอาไว้ให้ทำงานอย่างแคบ ๆ และก็ไม่มีการเลือกเหมือนกัน สิ่งที่คุณคณบดีควรจะได้รับคือการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากก็คือ การทำตัวประหนึ่งว่าเป็นผู้กำหนดชะตากรรมของมหาวิทยาลัย เกณฑ์สภาฯ กำหนดมาให้ นั่นยากที่จะแยกแยะแตกต่างของคนในระดับที่ต้องการความละเอียดอ่อนมาก ๆ ลงท้ายก็เกือบจะเป็นการโยนหัวก้อยเลือกกัน

กรรมการชุดนี้ควรจะมีบทบาทมากกว่านี้ และควรจะทำงานหลายช่วง ไม่ใช่ว่าได้ชื่อมาแล้วก็มาให้คะแนนตามเกณฑ์โดยพลัน เพียงเพื่อไม่ให้เกิดข้อครหาว่าไม่ยุติธรรมหรือเปิดช่องให้มี "ลอบบี้" สิ่งที่กรรมการสรรหาควรจะทำควรจะต้องประกอบด้วย

- 1) เกลี้ยรื้อกับทางสภาฯ ให้แน่ใจว่าเป้าหมายการสรรหาเฉพาะครั้งนั้นคืออะไร แนนอนยอมไม่กำหนดเอาไว้เพียงการให้คำบุคคลมา เพราะจะอย่างไร ๆ ก็ต้องไปมาแน่ แต่มีอะไรที่จะสามารถเปรียบเทียบกันให้เห็นชัด ๆ ว่าใครควรจะได้รับเสนอชื่อขึ้นไปให้สภาฯ เลือก ผมคิดว่าถ้าไม่มีเป้าหมายของ "มหาวิทยาลัย" เป็นแกน กรรมการสรรหาเองก็ต้องทำตัวเป็น "มหาวิทยาลัย" โดยปริยาย นับว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่าถูกต้อง ไม่ว่าจินตนาการนั้นจะดีหรือไม่ก็ตาม ความ เป็น "มหาวิทยาลัย" ควรจะกลับมาจากความคิดของคนในชุมชนนี้ทุกฝ่าย
- 2) ควรมีเวลาทำงานนานกว่าที่เป็นอยู่ การอ่านประวัติที่เขาเขียนมาให้ หรือฟังคนอื่นว่ามาคงไม่พอ แต่ควรดำเนินการร่วมกับ "แมวมอง" ดังที่กล่าวในตอนก่อน (ระเบียบเลือกกรรมการสรรหาฯ ปัจจุบันไม่อำนวยความสะดวกให้ทำเช่นนั้น) หรือไม่ก็ใช้เวลาให้มากพอ เพื่อหา

ข้อมูลใหญ่ก่อนที่จะมาคัดเลือก

ขอเสนอ

นอกจากที่ได้เสนอไว้ข้างต้นไปแล้ว ผมขอเสนอเพิ่มเติมอีก
ดังต่อไปนี้

1) สภาฯ จำเป็นต้องเอาใจใส่ในการสร้างเป้าหมายและ
ทิศทางของมหาวิทยาลัยขึ้นมาให้ได้ แม้จะเป็นระยะสั้นก็ยังดีกว่าไม่มีเสีย
เลย สิ่งนี้ไม่เพียงจำเป็นในการทำงานของทุกหน่วยงาน แต่มีประโยชน์
มหาศาลในการสรรหาผู้บริหาร การที่สภาฯ ไม่เคยพิจารณางบประมาณ
ประจำปี ว่ามหาวิทยาลัยได้ใช้จ่ายในเรื่องอะไรบ้าง และไม่เคย
วิเคราะห์วิจารณ์แผนพัฒนาฯ ก็ดี ทำให้สงสัยว่าหน้าที่นี้ใครจะเป็นคนรับ
ผิดชอบ และสภาฯ จะช่วยการดำเนินงานในมหาวิทยาลัยนี้ให้ดีขึ้นได้
อย่างไรหากไม่สนใจกับสิ่งเหล่านี้

2) แนวคิด เป้าหมาย ทิศทาง ดังกล่าวใน 1) จะต้อง
สื่อสารให้เป็นที่เข้าใจกันในทุกระดับ เข้าทำนองเล่นซิมโฟนีวงเดียวกัน
และเพลงเดียวกัน ผู้ที่รับเสนอชื่อเองก็ควรได้รับการบอกเล่าว่า มี
ความคาดหวังอย่างไรรออยู่ข้างหน้า เนื่องจากในมหาวิทยาลัยไม่มีระบบ
ของฝ่ายค้านหรือผู้แทนที่คอยสะท้อนภาพใหญ่

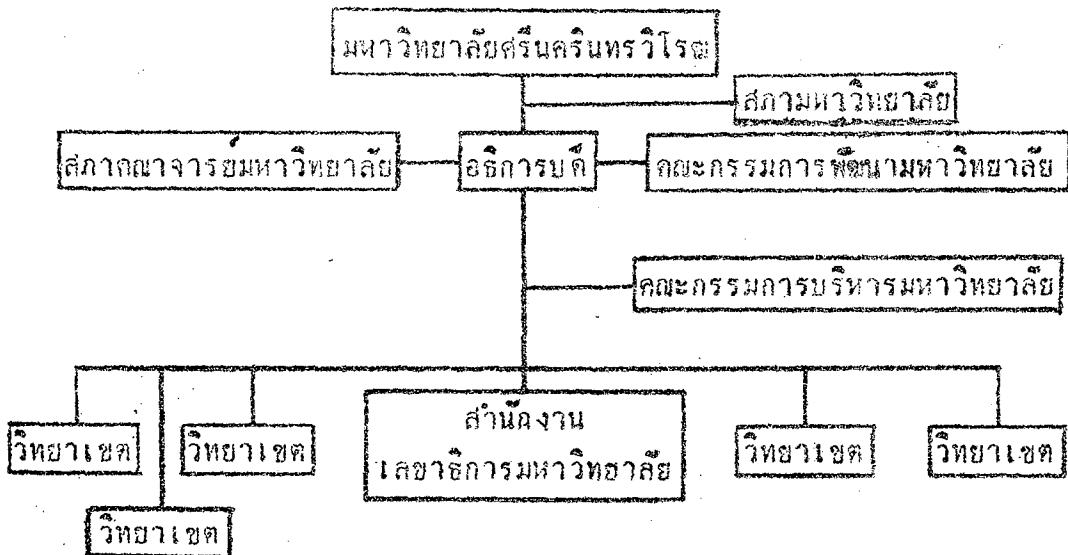
3) กระบวนการสรรหาควรจะอิสระจากระบบ HARD AND
FAST RULE แต่หันมาให้ความสำคัญกับภาวะ "จะเอาอย่างไรกันแน่"
การมองกันในด้านที่ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ก็น่าจะเกิดขึ้น ถ้าสภาฯ ปลด
ให้คิดกันเองอย่างอิสระ ผลก็จะไม่ต่างจากที่ผ่านมาแล้วทุกครั้ง ถ้าการ
พยายเรือในอ่างทำนองนี้เป็นเรื่องสนุก เป็นเรื่องที่สภาฯ ชอบดู ก็เป็นอีก
เรื่องหนึ่ง แต่รับรองได้ว่าคน มศว ทั่วไปคงทนดูต่อไปได้ไม่นาน.

อาคารถูพี... มศว

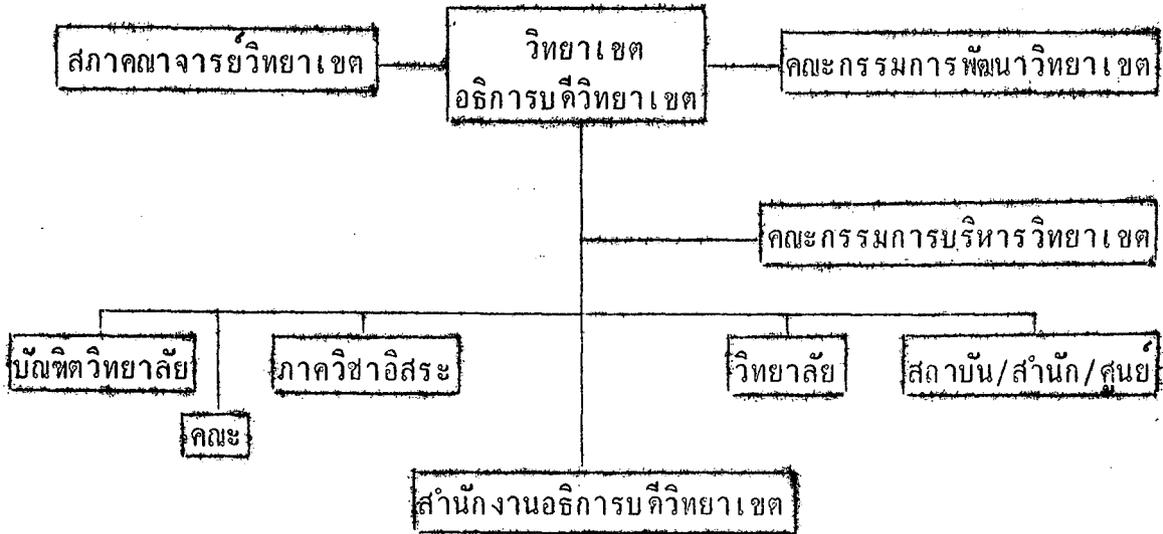
บึงอร ภูวภิรมย์บวญ

จาก "เสียง มศว" ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 มกราคม - มีนาคม 2525 ฉบับพิเศษ ในหน้า 28 - 29 ได้อธิบายเกี่ยวกับแผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัย และแผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของวิทยาเขต ไว้ดังนี้ :

ก. แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัย

ข. แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของวิทยาเขต

พิจารณาจากแผนภูมิ ก. พบว่า มีคณะกรรมการพัฒนามหาวิทยาลัย สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัย และสำนักงานเลขาธิการมหาวิทยาลัย ในทำนองเดียวกัน แผนภูมิ ข. ก็มีคณะกรรมการพัฒนาวิทยาเขต สภาคณาจารย์วิทยาเขต และสำนักงานอธิการบดีวิทยาเขต แนวความคิดนี้ได้จากคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ - มกราคม ๒๕๒๕ ซึ่งผ่านมาเกือบ ๕ ปีเต็มแล้ว แต่ปรากฏว่ากลับเป็นแนวคิดที่ทันสมัย ซึ่งมหาวิทยาลัยที่มีวิทยาเขตต่าง ๆ กำลังดำเนินการอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือคณะกรรมการพัฒนามหาวิทยาลัยของแต่ละสถาบันจะกำหนดการทำงานไว้ชัดเจนว่า ปีแรกช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน จะกำหนดนโยบาย แผนงาน งบประมาณ การหารายได้ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ดำเนินการตามนโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้ได้มากน้อยเพียงใด มีงานในทางต้องยึดถือไปถึงปีต่อไป งานในทางที่สำเร็จลุล่วงตามกำหนด งานในทางที่ต้องมีการปรับระบบงานเสียใหม่ เมื่อสิ้นสุดควาระการทำงานของคณะกรรมการชุดนี้ ก็จะมีการประเมินผลทุกครั้ง เพื่อส่งมอบงานให้คณะกรรมการชุดใหม่ (ซึ่งอาจเป็นคนเก่าก็ได้) ดำเนินการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ในลักษณะของการพัฒนาวิทยาเขตก็เป็นเช่นเดียวกัน

แล้วข้าพเจ้าว่า "พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ." ซึ่งผ่านที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย และเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัยไปแล้วประมาณเดือนกันยายน ปีการศึกษา ๒๕๒๙ นั้น ก็มีการแบ่งส่วนราชการที่คล้าย ๆ กันกับแผนภูมิดังกล่าว แต่มิได้

กำหนดคณะกรรมการพัฒนามหาวิทยาลัยไว้ให้ชัดเจน และไม่มีสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัย มีแต่คณะกรรมการประสานงานสภาคณาจารย์ (มาตรา 36) ซึ่งฟังแปร่ง ๆ อยู่เหมือนกัน ถ้าใครต้องทำหน้าที่นี้ เวลาจะไปประชุมกับสภาคณาจารย์หรือสภาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ทั่วประเทศ ก็ต้องชี้แจงให้เข้าใจกันสักหน่อย เพราะสถาบันอื่นไม่มีเช่นนี้?

วาระของผู้บริหารมหาวิทยาลัย

นอกจากเรื่องการแบ่งส่วนราชการที่กล่าวมาแล้ว ในพ.ร.บ.ฉบับที่ส่งไป ทบวงฯ แล้วนี้ ก็มีการกำหนดวาระของผู้บริหารมหาวิทยาลัยแตกต่างไปจากเดิม คือ อธิการบดีมหาวิทยาลัย และอธิการบดีวิทยาเขต มีวาระ 4 ปี และจะเป็นติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้ โดยมีเหตุผลในการบริหารงานว่า ปีแรกจะบริหารงานตามนโยบายและงบประมาณที่ได้กำหนดไว้แล้ว ปีที่ 2 กำหนดนโยบายและงบประมาณของตนเอง ปีที่ 3 และปีที่ 4 สามารถเห็นผลการบริหารได้ชัดเจน หากมีความสามารถก็จะได้รับเลือกต่อได้อีกหนึ่งวาระ และการถอดถอนอธิการบดีวิทยาเขตให้เป็นอำนาจของอธิการบดีมหาวิทยาลัย การแต่งตั้งคณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา..... ให้อธิการบดี - มหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้ง

ผู้บริหารฯ ควรทำอะไรบ้าง?

เมื่อพูดถึงผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งเรามักจะเรียกกันสั้น ๆ ว่า "ผู้บริหาร" เกี่ยวกับเรื่องวาระของการดำรงตำแหน่งแล้ว มักจะมีประโยคคำถามติดต่อกันมาเสมอว่า ผู้บริหารควรทำอะไรบ้าง? หลายคนให้แง่คิดว่า ผู้บริหารควรจะใช้ศิลปะในการกระตุ้นให้คนทำงาน โดยใช้ความเป็นผู้นำที่มีอยู่ในตัวให้เป็นประโยชน์ เผลอ ๆ งานประจำ - จำเจซึ่งให้ผู้อื่นทำแทนได้ลงเสียบ้าง แล้วใช้เวลาในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้มากขึ้น บางคนให้คำคมไว้ว่า "ผู้บริหารหากไม่สามารถนำให้มหาวิทยาลัยพัฒนาไปตามทิศทางและกาลเวลาอันควรแล้วไซ้ ท่านอาจได้ชื่อว่าเป็นผู้คุมกำเนิดสถาบันของท่านเองก็เป็นได้"

ผู้บริหารฯ ควรมีลักษณะอย่างไร ?

เกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นสิ่งที่พูดง่าย แต่ปฏิบัติยาก ท่านที่เคยเป็นผู้บริหารระดับต่าง ๆ มาแล้วจะบอกว่า พูดกันได้ง่ายนั้นว่าเราต้องการคุณลักษณะเช่นนั้น เช่นนี้ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่เลิศเลอทั้งสิ้น แต่เมื่อสรรหากันจริง ๆ แล้ว จะมีบุคคลที่มีลักษณะตามต้องการหรือไม่ ? ก็เป็นเรื่องน่าคิดมิใช่น้อย แต่อย่างไรก็ตามแม้จะไม่มีโอกาสอยู่ในโลกแห่ง

ความเป็นจริง ชาวมศ ก็ขอมีสีที่ที่อยู่ในโลกแห่งความฝัน คงจะไม่ถึงกับต้อง
อาการพออย่างที่หลายคนกำลังหวั่นวิตก

ท่านอาจารย์อาวุโสของมหาวิทยาลัยสารขัณฑ์ท่านหนึ่งเล่าให้ชาว มศ ฟัง
เกี่ยวกับความฝันของท่านว่า "อธิการบดีควรจะเป็นนักแก้ปัญหาวิกฤต มองเห็นสังขรณ์
ของวิชาการสาขาต่าง ๆ ว่ามีรวมรวมกัน เป็นผู้รู้จักปล่อยวาง ไม่เกาะยึดมั่น และรู้จัก
ใช้สภาพแวดล้อมประกอบคุณประโยชน์มากกว่าตำรา เป็นผู้รู้จักคิดทะลุปรุ ไปร้งไปถึงทรัพยากร
อื่น ๆ และหาทางผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยได้อย่างสมดุลย์"

ท่านอาจารย์ระพี ดอกเตอร์ของมหาวิทยาลัยสารขัณฑ์ เล่าความฝันของท่าน
ให้ชาว มศ ฟังอีกว่า "ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องมีปริญญาสูง แต่ควรเป็นผู้บริหารหรือจัด
การทรัพยากรของมหาวิทยาลัยได้ดีเยี่ยม ผู้บริหารควรเป็นนักหาทุนทรัพย์มาใช้จ่ายจาก
แหล่งต่าง ๆ และควรเป็นนักประชาสัมพันธ์หรือผู้ขายความคิดได้ดีเยี่ยม ผู้บริหารควร
เป็นนักริเริ่ม สร้างสรรค์ และเป็นนักนิยมสุนทรียภาพ เพื่อที่จะนำไปสู่การสร้างความเป็น
เลิศในการบริหารและวิชาการ" หลายคนที่ยังความฝันของอาจารย์ท่านนี้แล้วบอกว่า ท่าน
คงจะต้องอยู่ในโลกแห่งความฝันไปอีกนานแสนนาน เพราะว่าสิ่งที่ท่านฝันนั้นโอกาสที่จะ
เป็นความจริงเป็นไปได้ยากมาก แต่ท่านกลับบอกว่าในมหาวิทยาลัยของท่านนั้น เป็นความ
จริงแล้ว โปรดอย่าอิจฉาท่านเลย

อาจารย์อาวุโสผู้น้อยที่สุดในกลุ่มนักฝันเล่าเรื่องของมหาวิทยาลัยสารขัณฑ์ให้ฟัง
ว่า "ลักษณะส่วนตัวของผู้บริหาร ควรเป็นผู้ที่ไม่ปากหวาน ใจซม ไม่เป็นผู้เผด็จการ มี
คุณสมบัติเป็นนักประชาธิปไตยที่มีนิสัยร่วมคิดร่วมทำ มองเห็นการณ์ไกล เป็นนักสร้าง
บุคลากร และมีบทบาทเด่นในสังคม" ผู้ฟังหลายคนรีบถามอาจารย์จากมหาวิทยาลัย
สารขัณฑ์ทันทีว่า ความฝันของท่านเป็นความจริงแล้วหรือยัง ได้รับความตอบว่าเขาใกล้ความ
จริงมากแล้ว เขาสงสัยว่า มศ นั้นซี ต้องมนตรีอาการพออันใดหรือจึงไม่สามารถทำความ
ฝันให้เป็นความจริงได้?

เมื่อมาถึงตอนนี้ก็มีหลายเสียงถามกันอย่างแข็งแ้าวว่า ทำไม มศ จึงเป็น

เช่นนั้น มีอาจารย์จริง ๆ หรือ เพราะเคยได้ยินว่า มศว จะสร้างวิทยาเขตที่วังน้อย เมื่อหลายสิบปีก่อน ซึ่งมีลักษณะโครงการคล้าย ๆ กับที่มหาวิทยาลัยมหิดล และ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ แต่ไม่ทราบว่า มีอาจารย์อะไร โครงการวังน้อยจึงต้องมีอันพับฐานไป

เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.....

ซึ่งได้ประชุมปรึกษาหารือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าว่าจะสร้าง พ.ร.บ. มศว ให้ทันสมัย เหมาะสมกับเหตุการณ์และสภาพการณ์ของมหาวิทยาลัยที่มีหลายวิทยาเขต และพร้อมที่จะพัฒนาไปในอนาคตอีกด้วย การประชุมนี้มีมาตั้งแต่ก่อน พ.ศ.2524 แต่มีคณะกรรมการดำเนินงานเฉพาะกิจในเรื่องนี้ปลายปี 2524 และสรุปผลเสนอผู้บริหาร มหาวิทยาลัยในปี 2525 หลังจากนั้นก็เจออุปสรรคที่ทำให้ พ.ร.บ..... ค้างเคິงไว้แค่นั้น และมาระดมกำลังปรับปรุงใหญ่อีกครั้งหนึ่ง ปี 2528 - 2529 ดังกล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามการปรับปรุงดังกล่าว สภาคณาจารย์จะเจออุปสรรคแทบทุกครั้ง เพราะข้อเสนอของสภาคณาจารย์ให้ใช้ระบบไตรภาคีสำหรับองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย และการสรรหาผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้คำนึงถึงระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย คณาจารย์ ข้าราชการ ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ และบุคลากรต่าง ๆ เป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาด้วยนั้น เป็นหมันทุกครั้งไป แม้แต่ครั้งล่าสุดของ พ.ร.บ. ฉบับที่ส่งไปทบทวนฯ แล้วก็เช่นเดียวกัน ทำให้กรรมการสภาคณาจารย์หลายคนปริวิตกว่า พ.ร.บ. เก่ากว่าไม่คอยจะเหมาะสมอยู่แล้ว พ.ร.บ. ฉบับใหม่จะอาการหนักกว่าฉบับเก่าหรือไม่ ยังสงสัยอยู่ รอนทานผู้มีบุญญาธิการทั้งหลาย โปรดช่วยล้างอุปสรรคนี้ให้หายเถิด

ชาว มศว กลุ่มหนึ่งพยายามซักถามอาจารย์ของมหาวิทยาลัยสารพัด และมหาวิทยาลัยสารัมภ์ว่า พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยของท่านมีส่วนเกื้อหนุนให้ท่านใดคณะผู้บริหารที่ต้องการจริงหรือไม่ และต้องเวลารอคอยนานเพียงใด ได้รับคำตอบว่ามีส่วนเกื้อหนุนจริง เวลาที่รอกอยนั้นมีได้เนิ่นนานจนเกินไป เพราะในมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งไม่มีอาจารย์ ดังเช่นที่เกิดใน มศว เงื่อนไขต่าง ๆ ที่สภาคณาจารย์ของเขาเสนอไป ผู้บริหารรับไปพิจารณาและแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องตามความคิดเห็น และความต้องการของประชากรส่วนใหญ่ในสถาบัน เมื่อส่วนใหญ่มีความคิดและความต้องการอย่างเดียวกันไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรืออาจารย์ ข้าราชการธรรมดา ๆ ก็เกิดความ "รักและผูกพัน" ซึ่งกันและกันขึ้น กิจกรรมงานทั้งหลายก็รู้คนหน้าไปได้อย่างเต็มที่ ปัญหาสำคัญ ๆ ก็เจรจา กันด้วยเหตุ - ด้วยผล ขอมรรับฟังกันทุกฝ่าย - ทุกระดับ มีแต่ความปรารถนาดีและจริง

ใจต่อกัน การทำงานทุกด้านเป็นไปอย่างจริงจัง มีขวัญและกำลังใจในการทำงานอย่าง
สม่ำเสมอ

ฟังความดังกล่าวนั้น กลุ่มชาว มศว ได้แตกออกตอนใจใหญ่ และตั้งจิต
อธิษฐานขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดคลั้นเวลาให้อาจารย์ มศว
หมดสิ้นไป ขอให้ชาว มศว สัมปรารภกับสิ่งที่มุ่งหวังตั้งใจไว้ทุกประการเทอญ.....

๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

ได้...แล้ว

อำเภอ จิตต์วัฒน์

ข้าพเจ้าเขียนเรื่องนี้ ด้วยความตั้งใจดีกับ มศว มานาน ตั้งแต่เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาจนถึงปัจจุบัน มองเห็นความเปลี่ยนแปลงมาตลอดระยะเวลา 23 ปี ตั้งแต่สมัย ศ.ดร.สาโรช บัวศรีเป็นอธิการบดี มีชื่อเสียงในการผลิต คศ.บ. เป็นที่เชิดหน้าชูตาของวิทยาลัยฯ ท่านให้ปรัชญาที่ฝังแน่นในจิตใจของทุกคนว่า "จงมีความรู้ประจุนกปรามัญ และมีความประพฤติประจุนทรขีล" ซึ่งตัวท่านเองก็ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเช่นนี้ตลอดมา ชาว B M O C จึงเรียกท่านว่า พ่อ โด้อย่างเต็มปากเต็มคำ เป็นปูชนียบุคคลที่กราบไหว้ได้อย่างสนิทใจ หลังจากนั้น พ่อ วศ. จะเปลี่ยนเป็น มศว ซึ่งมีฐานะใหญ่ขึ้น ทุกอย่างก็มาจะดีขึ้น แต่กลับตรงกันข้าม มศว กลายเป็นอับเฉาหมับ หลังจากค้นจนมาที่ทะเลาะกัน ด้วยวิธีการสรรหาอธิการบดี รองอธิการบดีวิชาเขต คณบดี อาจารย์ใหญ่ มีระบบกรรมการกลั่นกรอง ซึ่งบางท่านก็ว่าเป็นกรรมการกลั่นแกล้งคนที่ได้รับเสียงข้างมากจากคณาจารย์และข้าราชการ ไม่ได้รับการแต่งตั้ง บางครั้งคนที่ไม่มีชื่อเสนอเพื่อพิจารณาเลยก็ยังไม่ได้รับการตั้งขึ้นมาให้ได้รับตำแหน่ง วุ่นวายกันไปหมด ผลที่ตามมาคือ ความแตกแยกเกิดขึ้นทั่วไปทุกวิชาเขต ความร่วมมือและขวัญกำลังใจของคณาจารย์หายไปใน จนบางท่านกล่าวว่า ต่อไปนี้ถ้ามีการสรรหาอีกเขาจะไม่ขอมาร่วมด้วย เพราะไม่พอใจอะไรขึ้นมา เสียแรงเปล่า

มศว ก็เหมือนคนไม่ใหญ่ที่กำลังจะอับเฉาลงไปทุกที เหตุการณ์ที่ผ่านมาเป็นแบบนี้แล้ว จะพออย่างไรก็แล้ว จะยอมให้เราเองอับเฉาไปตายหรือ ? เมื่อเรารู้ว่าคนเขินเราควรรักษาที่เปิดโอกาสให้มีการร่วมทรงระดมความคิดกัน คนเขิน ความรอดคือกัน เกาหลังซึ่งกันและ กันได้ มองคนที่ล้มลงอย่ามองที่ล้มแต่ดูคนที่ช่วยกัน

เสียงของคณาจารย์และข้าราชการไม่มีความหมาย คงเชื่อว่า "มนุษย์เกิด
มาไม่เท่าเทียมกัน ผู้มีอำนาจมีพลังกว่าควรเป็นผู้ปกครอง" ถ้าเป็น
เช่นนี้แล้วก็โปรดแต่งตั้งเถิด อย่าให้มีการสรรหาแบบจอมปลอมอีกเลย แต่
ถ้าจะใจกว้างก็ควรใจกว้างให้ตลอด ไม่ใช่ครึ่ง ๆ กลาง ๆ สุก ๆ
ดิบ ๆ อย่างที่เป็นมา เมื่อจะเป็นประชาธิปไตยก็ควรยึดหลักประชาธิปไตย
และควรเชื่อว่า "มนุษย์เกิดมาเท่าเทียมกัน" เน้นในเรื่อง "สิทธิ
เสรีภาพ และการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในสังคม"

ทางสภาคณาจารย์ทราบเรื่องนี้ดี จึงเป็นแกนนำ ร่าง
ระเบียบการสรรหาอธิการบดีที่เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น (โปรดอ่านร่างฯ
ในวารสารฉบับนี้) ถ้าท่านอ่านแล้วเห็นด้วย ก็จงช่วยกันผลักดันให้
สัมฤทธิ์ผลด้วยเถิด

"ท่านจะได้อาณัติใจ ในอธิการบดีที่ท่านเลือกขึ้นมาเอง"

เสียงสวรรค์

โซยา กุฎาการ

จากเหตุการณ์สรรหาผู้บริหารที่ผ่านมาใน 4 - 5 ปีหลังนี้
โลกก่อให้เกิดความวุ่นวายและปั่นป่วนพอสมควรในระบบการบริหารงานภายในมหาวิทยาลัย โค้สร้าง ความแตกแยกในหมู่คณาจารย์ ความศรัทธาและยอมรับในตัวผู้บริหารตกต่ำ หลายกลุ่มหลายฝ่ายถูกมองภาพพจน์ในเชิงลบ โดยเฉพาะฝ่ายผู้บริหารกับสภามหาวิทยาลัย ฝ่ายผู้บริหารนั้นในความรู้สึกของอาจารย์มักจะถูกคิดว่าเป็นคนละพวก เหตุการณ์สรรหาไม่ว่าจะเป็นรองอธิการบดี คณบดี หลายครั้งที่ให้อาจารย์เขาติดกันอย่างนั้น คิดว่าเขากำลังผลักดันกันเถลไถล เราเลือกตัวแล้วตัวก็เลือกเราละ จงหนีไม่พ้นไปจากการบริหารแบบอุปถัมภ์ (Patronage System)

สภามหาวิทยาลัยนั้น ไม่น่าใจเหมือนกันว่าจะมีคณาจารย์จำนวนสักกี่เปอร์เซ็นต์ให้การยอมรับ มองไปมองมาบอกว่าเป็นสภาพผิดปกติ ไม่น่าใจเหมือนกันว่าผลิตผลตรงไหน อย่างไร คงจะอยู่ที่องค์ประกอบของกรรมการสภาฯ กระจ่าง คุณแล้วมีจำนวนผู้บริหารถึง 3 ใน 4 ส่วน อีก 1 ส่วนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนที่แท้จริงของคณาจารย์ที่จะเข้าไปนั่งในสภานั้นไม่มี การประชุมสภาฯ แต่ละครั้ง กลุ่มผู้บริหารจะเล่นเป็นเทพระเอกอยู่ทั่วไป ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิก็จะเล่นเป็นเทพระรองหรือไม่ก็การตัวประกอบ บางครั้งก็เลยมีผู้เสนอเรียกสภาฯ นี้ว่า สภาผู้บริหารไปเสียฉิบ ยังกันอยู่ในหัวใจอีกประการ ตุลาคมที่ผ่านมาได้มีการพิจารณาเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน เพื่อเข้ามาเป็นกรรมการสภาฯ (ชุดเดือนพฤษภาคม) ผู้บริหารเสนอเอง เลือกเอง คณาจารย์ไม่เกี่ยวข้อง ลืม ๆ ไปไหนต่อ ก็ขอผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลายเหล่านั้นก็จะมีโอกาส คือ ผู้บริหารบ้างละ ผลัดกันนะ ตัวนะ เห็นตัวก็ต้องนั่งร้องเพลง "เรื่อลมในพจนาน พละจะไปไหนเสีย"

73% ต้องการให้คณะกรรมการสรรหาฯ เป็นเพียงผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบเท่านั้น (ไม่มีอำนาจตัดสินใจ) และ 71% ต้องการให้ผู้ที่ได้รับคะแนนนิยมสูงสุดเป็นอธิการบดี สภาคณาจารย์จึงได้นำผลจากการสำรวจความคิดเห็นมาเป็นแนวทางในการพิจารณาร่างระเบียบการสรรหาฯ ฉบับใหม่ขึ้นมา โดยพยายามดำเนินการอย่างรอบคอบพิจารณาในหลายแง่หลายมุม พยายามปรึกษาหารือจากบุคคลหลายฝ่าย ได้นำเรื่องนี้เสนอต่อที่ประชุมสภาคณาจารย์กลาง มศว ให้ได้พิจารณาพบนายกสภามหาวิทยาลัย ขอรองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการฯ เพื่อขอปรึกษาหารือและขอข้อเสนอแนะโดยมีปฏิทินการทำงานดังนี้

27 สิงหาคม 2529 ที่ประชุมสภาคณาจารย์มีมติให้เสนอขอแก้ไขระเบียบการสรรหาฯ

3 กันยายน 2529 สำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับเกณฑ์เข้าสู่ตำแหน่งอธิการบดี

17 กันยายน 2529 พิจารณาร่างระเบียบการสรรหาฯ ฉบับที่สภาคณาจารย์ได้ร่างขึ้นและทำการแก้ไขเพิ่มเติม

24 กันยายน 2529 นำร่างระเบียบการสรรหาฯ เสนอให้ที่ประชุมสภาคณาจารย์กลาง มศว ได้พิจารณาการแก้ไขเพิ่มเติม

25 กันยายน 2529 นำร่างระเบียบฯ ที่แก้ไขเพิ่มเติมจากที่ประชุมสภาคณาจารย์กลาง มศว นำมาพิจารณาทบทวนในที่ประชุมสภาคณาจารย์ มศว ประสานมิตร

25 กันยายน 2529 (ภาคบ่าย) ตัวแทนสภาคณาจารย์ทั้ง 8 วิชาเขตนำร่างระเบียบฯ เข้าพบและปรึกษาหารือณายกสภามหาวิทยาลัย

26 กันยายน 2529 (ภาคเช้า) ตัวแทนสภาคณาจารย์ทั้ง 8 วิชาเขตพบคณะรองอธิการบดี เพื่อปรึกษาหารือในร่างระเบียบฯ

26 กันยายน 2529 (ภาคบ่าย) ตัวแทนชุดเดิมพบคณบดีและผู้อำนวยการฯ เพื่อปรึกษาหารือในร่างระเบียบฯ

3 ตุลาคม 2529 เปิดประชุมวิสามัญ สภาคณาจารย์กลาง
มศว ใต้นำผลจากการพบนายกสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหาร มาประเมิน
เพื่อเป็นข้อปรับปรุงแก้ไขร่างระเบียบฯ เพิ่มเติม และจะนำเสนอต่อ
สภามหาวิทยาลัยให้พิจารณาต่อไป ทราบว่าร่างระเบียบฯ ฉบับนี้จะถูกนำ
เข้าพิจารณาในที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยในต้นเดือนธันวาคมนี้ก่อนที่จะ
นำเข้าสู่ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย โดยจะมีตัวแทนสภาคณาจารย์ทั้ง 8
วิทยาเขตเข้าร่วมประชุมด้วย ผลจะเป็นเช่นไร สภาคณาจารย์จะนำมา
แจ้งให้คณาจารย์ได้ทราบโดยทั่วถึง

มีผู้บริหารบางท่านไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ใช้คะแนน
เสียงนิยมเป็นเครื่องตัดสิน ว่าใครจะเป็นผู้เหมาะสมที่จะมานั่งตำแหน่ง
อธิการบดี โดยให้เหตุผลว่าจะมีการหาเสียงเกิดขึ้น จะทำให้แตกแยก
และยกให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในบางมหาวิทยาลัย ตรงประเด็นนี้คงจะต้อง
ตั้งปัญหาเพื่อถาม - ตอบในใจคุณหลาย ๆ ข้อดังนี้ หนึ่ง การหาเสียงนั้น
เป็นกระบวนการตามวิถีทางประชาธิปไตยใช่หรือไม่ สอง การสรรหาฯ
ที่ผ่านมามีการหาเสียงหรือไม่ สาม ประชากรที่มีสิทธิ์เสนอชื่อผู้สมควร
เป็นอธิการบดีของเรา จำกั้อยู่ในระดับไหน และเหมือนกับมหาวิทยาลัย
ที่เราคิดว่าเขาเกิดปัญหาหรือไม่ สี่ วิธีการสรรหาเดิมที่ใช้มาได้ทำให้
เกิดความแตกแยกหรือไม่ ห้า คณาจารย์ของเรามีความรู้ ความคิด จิต
สำนึกรับผิดชอบ และมีศักดิ์ศรีเป็นที่เชื่อถือได้หรือไม่ จากคำถามและคำ
ตอบที่มีอยู่ในใจผู้เขียนเห็นว่าขณะนี้ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่จะให้คณาจารย์
ได้มีโอกาสเลือกอธิการบดีอย่างแท้จริง ไม่ต้องหลอกกันอีกต่อไป ให้
คณาจารย์ได้มีโอกาสภาคภูมิใจกับผู้นำที่เขาได้เลือกมากับมือ ถ้าหากใคร
ที่ไม่เอาไหนเข้ามาบริหารจะโทษคนโน้นคนนี้ไม่ได้ เพราะเลือกมากับมือ
ตนเอง

"เสียงประชาชน คือ เสียงสวรรค์" เป็นคำพูดที่ เอสดีลีส์
นักประพันธ์ชาวกรีกได้เขียนไว้ในบทละครเรื่อง "อกาเมมνον" ผมเอง
ไม่ได้คลุ้มหลงใหลในนิยายหรือละครปรัมปรา แต่ได้อ่านตอนนั้นแล้วให้รู้สึกกินใจ

นี้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลาย ๆ ครั้งในการสรรหาผู้บริหารที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งอาจารย์ใหญ่หรือจนกระทั่งตำแหน่งอธิการบดี เสียงประชาชนหาใช้เสียงสวรรค์ไม่ ส่วนใหญ่จะลงไปอยู่ในอเวจีมากกว่า การที่จะให้ประเทศชาติมีการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนในชาติจะต้องใช้ชีวิตประจำวันหรือชีวิตในสังคมหน่วยงานให้เป็นไปตามแบบแผนของประชาธิปไตยเสียก่อน อยู่ด้วยกันโดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การยอมรับในเหตุผล การประนีประนอม การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน และการใช้เสียงข้างมากตัดสินปัญหา

ท้ายที่สุดนี้ ผมใคร่ขอยกพระราชหัตถเลขาเสละราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ตอนหนึ่งไว้สำหรับเป็นข้อคิดดังนี้ "..... ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่แต่เดิมให้แก่ราษฎรทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใดโดยเฉพาะ เพื่อใช้อำนาจนั้นโดยสิทธิขาดและไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของประชาราษฎร....."

หมายเหตุ ท้ายเรื่องต่อไปนี้เป็นสำเนาเอกสารการขอแก้ไขระเบียบการสรรหาอธิการบดี พร้อมทั้งร่างระเบียบฯ ฉบับใหม่ที่สภาคณาจารย์ได้ร่างและปรับปรุงแก้ไขครั้งล่าสุด และอยู่ระหว่างการนำเสนอให้สภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาต่อไป.

ที่

สภาคณาจารย์

ตุลาคม 2529

เรื่อง ร่างระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และ
วิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.

กราบเรียน นายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างระเบียบดังกล่าวข้างต้น

ด้วยสมาชิกสภาคณาจารย์กลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทั้ง 8 วิทยาเขตได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างระเบียบมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.
.... ต่อสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างระเบียบดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึก
หลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี
พ.ศ.

หลักการ

- 1) แกไขชื่อคณะกรรมการพิจารณากันกรอง เป็นคณะกรรมการกลาง จากเดิมซึ่งมีนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกคนเป็นกรรมการ ให้เป็นผู้แทนสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาคณาจารย์ กลาง และประธานสภาคณาจารย์วิทยาเขต เป็นกรรมการ โดยยังคงมี ผู้แทนผู้บริหารจากวิทยาเขตต่าง ๆ 8 คน เช่นเดิม (แก้ไขปรับปรุงข้อ 6)
- 2) แกไขการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณากันกรอง เป็น การดำเนินงานของคณะกรรมการกลาง พิจารณาผู้สมควรดำรงตำแหน่ง อธิการบดี ด้วยวิธีหนึ่งเสียงของแต่ละหน่วยงานทุกวิทยาเขต (แก้ไขปรับปรุง ข้อ 9)

เหตุผล

- 1) เนื่องจากนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็น บุคคลได้รับการยกย่อง และยอมรับในความรู้ความสามารถจากทุกวงการ และทุกหน่วยงาน จึงควรอยู่เหนือความขัดแย้งใด ๆ ทั้งสิ้น เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป
- 2) เพื่อให้ผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี เป็นที่ยอมรับจากหน่วย งานต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ อันจะก่อให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกัน ปฏิบัติหน้าที่งานการต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดี จึงจำเป็นต้องร่างระเบียบขึ้น

ร่าง

ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี

พ.ศ.

เพื่อให้การแต่งตั้งอธิการบดีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และ
ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าดำรงตำแหน่งอธิการบดี อาศัยอำนาจ
ตามมาตรา 15(1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2517 สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงวางระเบียบว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบมหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ."

ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่า
ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. 2527 และให้ใช้ระเบียบ
นี้แทน

ข้อ 3 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 4 ในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลง หรือก่อนที่
อธิการบดีซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่จะพ้นวาระไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ให้สภา-
มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการสรรหาผู้สมควรดำรง
ตำแหน่งอธิการบดีดังต่อไปนี้

4.1 คณะกรรมการสรรหา

4.2 คณะกรรมการกลาง

ข้อ 5 คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วย

5.1 กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน

ตามที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

5.2 รองอธิการบดี 4 คน คณบดี 3 คน ผู้อำนวยการ
สำนัก หรือ ผู้อำนวยการสถาบัน 1 คน ตามที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็น
กรรมการ

5.3 ผู้แทนข้าราชการในวิทยาเขตต่าง ๆ ซึ่งมีได้เป็น
กรรมการสภามหาวิทยาลัย วิทยาเขตละ 1 คน เป็นกรรมการ การได้
มาซึ่งผู้แทนข้าราชการดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่ง
ผู้แทนข้าราชการในวิทยาเขตท้ายระเบียบนี้

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒคนหนึ่ง เป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

ข้อ 6 คณะกรรมการกลาง ประกอบด้วย

6.1 ผู้แทนสภามหาวิทยาลัย 1 คน เป็นประธานกรรมการ

6.2 ประธานสภาคณาจารย์กลาง เป็นกรรมการ

6.3 ผู้แทนคณะกรรมการบริหารวิทยาเขต วิทยาเขตละ 1
คน เป็นกรรมการ

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒคนหนึ่ง เป็นเลขานุการของคณะกรรมการกลาง

ข้อ 7 ผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา
19 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 และ
ต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ท้ายระเบียบนี้ด้วย

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหาอธิการบดีตาม
ขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

8.1 แจ้งให้ข้าราชการสังกัดสำนักงานอธิการบดี คณะ
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน สำนักหน่วยงานโรงเรียนสาธิต กองธรรการวิทยาเขต
และนิสิต ในแต่ละวิทยาเขต เสนอผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีต่อ
ประธานกรรมการสรรหา หน่วยงานละไม่เกิน 2 ชื่อ

8.2 แจ้งให้คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
เสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีได้คนละ 1 ชื่อ โดยเสนอชื่อต่อ
ประธานกรรมการสรรหา

8.3 รวบรวมรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อ ตามข้อ 8.1 และข้อ 8.2 พร้อมด้วยข้อมูล รายละเอียด สำหรับประกอบการพิจารณา

8.4 พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 7 แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อซึ่ง เขาเกณฑ์ดังกล่าวไว้ทุกชื่อ

8.5 พิจารณาคัดเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้สมควร ดำรงตำแหน่งอธิการบดีและทาบตามไว้อย่างน้อยห้าชื่อ อย่างมากไม่เกิน เจ็ดชื่อ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกลาง ในกรณีที่มิมีผู้ได้รับการเสนอชื่อ น้อยกว่าจำนวนที่กำหนด หรือในกรณีที่ทาบตามแล้วมีผู้ยอมรับดำรงตำแหน่ง อธิการบดีน้อยกว่าที่กำหนด ก็ให้เสนอชื่อเท่าที่มีผู้ยอมรับ

8.6 การพิจารณาคัดเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามข้อ 8.5 ให้คณะกรรมการสรรหาประชุมพิจารณาคัดเลือกตามหลัก- เกณฑ์ และวิธีการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีที่แนบท้ายระเบียบ นี้ (ซึ่งมิได้นำมาแสดงไว้ในวารสารฉบับนี้)

8.7 ให้ประธานกรรมการสรรหานำผลการดำเนินการ ตาม ข้อ 8.5 เสนอต่อประธานกรรมการกลางโดยเร็ว

ข้อ 9 ให้คณะกรรมการกลางนำรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาเสนอ ตามข้อ 8.7 มาดำเนินการต่อไป

9.1 ทำการหยั่งเสียงในแต่ละหน่วยงาน ตามข้อ 8.1 ทุก วิทยาเขตด้วยการออกเสียงโดยตรงและลับ การนับคะแนนให้แยกเป็น หน่วยงาน แล้วส่งผลการหยั่งเสียงของแต่ละหน่วยงานให้ประธานกรรมการ กลาง

9.2 นำผลรวมของการหยั่งเสียงแต่ละหน่วยงานมาเทียบ บัญญัติไตรยางค์ โดยใช้คะแนนสูงสุดของผู้ที่ได้รับการหยั่งเสียงในแต่ละ หน่วยงานให้คะแนนเท่ากับ 100 ส่วนคะแนน รองลงมาให้เทียบตาม สัดส่วนจากผู้ให้คะแนนสูงสุดของแต่ละหน่วยงาน

9.3 นำผลคะแนนที่เทียบสัดส่วนแล้วของทุกหน่วยงานรวม เขาควยกันและจัดลำดับ

9.4 ถัดผู้ที่ได้ลำดับสูงสุดเพียงหนึ่งชื่อ พร้อมทั้งรายละเอียด
ของการยื่นเสียงเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยโดยเร็ว

9.5 ในกรณีที่สภามหาวิทยาลัยมีมติไม่เห็นด้วย ก็ให้คณะ-
กรรมการตามข้อ 4 ดำเนินการสรรหาอธิการบดีใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ข้อ 10 ให้นายกสภามหาวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ธันวาคม 2529

(นายอาทร ชนเห็นชอบ)

นายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาการรพณ์

เปรม หิมจันทร์

เมื่อพูดถึงคำว่า "อาการรพณ์" ใครก็จะทราบว่าเป็นภาษาอะไร แต่
จริงคำนี้เป็นคำภาษาไทย แต่มีมูลมาจากคำภาษาบาลีว่า "อาการรพณ์" และตรงกับ
ภาษาสันสกฤตว่า "อาการาน" คำนี้เป็นคำที่สืบเนื่องมาจากสมัยทวารวดี
"พระเวท" อันเป็นคำที่ตรงกับชื่อของพรหมเมณฑล มีเพียง 3 พระเวทเท่านั้น คือ

๑. ฤคเวท คำนี้เป็นคำที่มีมูลมาจากคำสันสกฤต ตรงกับคำภาษาบาลี
ว่า "อิรุทเทท" จะแปลหรือหมายความว่าอย่างไรนั้นยังไม่ทราบได้ แต่เป็นคำ
สรรเสริญเทพเจ้าทั้งปวง แต่งเป็น กวาช หรือ กวาชย์ เนื่องจากคำศัพท์พวกนี้
เป็นถาวรของสรรเสริญเทพเจ้า จึงเรียกเป็นภาษาสันสกฤตว่า "โศลก" ตรงกับ
คำภาษาบาลีว่า "สีโลก" แปลว่า "ขลุ่ยของ, สรรเสริญ" แต่เป็นถาวรของ
สรรเสริญเฉพาะเทพเจ้าเท่านั้น ไม่ใช่ว่าถาวรของสัตว์หรือบุคคล เพราะก่อน
เกิดฤคเวท มวลมนุษย์เคร่งกลัวธรรมชาติที่มีรอบตัวเป็น จนโม ฤคเวท ขึ้น น้ำ ไฟ
ลม เป็นต้น แล้วมวลมนุษย์เหล่านั้นก็สร้างเทพเจ้าขึ้นว่า ธรรมชาติเหล่านั้นต้องมี
เทพเจ้าถึงสิ่งใดประจำอยู่ เมื่อธรรมชาติเหล่านั้นจะไหม้ไหมหรือไฟลุกไหม้ใคร
เทพเจ้าที่ประจำอยู่ในธรรมชาติเหล่านั้น ก็จะบันดาลให้ธรรมชาติเป็นไปต่าง ๆ
นานา เช่น น้ำท่วม คนไม่ลงเหย้า ไฟไหม้บ้าน หรือลมพัดทำลายสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ
เพราะมวลมนุษย์เคร่งกลัวธรรมชาติเหล่านั้น จึงแต่งคำภาของของเทพเจ้าทั้งหลาย
ที่พวกเขาเชื่อว่ามีอยู่ ความเชื่อว่ามีเทพเจ้าหลายองค์เช่นนี้ เรียกว่า "Polytheism"
เมื่อการบูชาองค์ของเทพเจ้าหลายองค์อย่างนั้นเกิดขึ้น แผลงที่ใคร่ซึ่งคงเต็ม ความ
เบื่อหน่ายในการบูชาองค์ขององค์อื่นไป เป็นเหตุทำให้มวลมนุษย์เหล่านั้นเลือกบูชา
องค์ของเฉพาะเทพเจ้าบางองค์ เรียกว่าความนิยมอันนี้ว่า "Henotheism" จะเกิด
จากความเบื่อหรือหลงไป เชื่อถือเฉพาะเทพเจ้าองค์หนึ่งผู้เดียว แต่มีอีกองค์เดียว
และเห็นว่าเทพเจ้าองค์นั้นมีรูปร่างเป็นตัวเป็นตน เรียกว่าความนิยมเชื่อถืออันนี้ว่า
"Monotheism" จากการเชื่อว่าเทพเจ้ามีองค์เดียว และมีรูปร่างหน้าตาอย่างนั้น
อย่างนี้ แต่ในมวลมนุษย์ก็กล่าวว่ามัน วาดภาพเทพเจ้าไม่เหมือนกัน ทำให้ความ

ความเชื่อขัดแย้งกัน ก็เลยทำให้มวลมนุษย์เชื่อต่อไปว่าเทพเจ้ามีองค์เดียว แต่ไม่มีตัว ไม่มีตน เรียกความเชื่อเช่นนี้ว่า "Monism" ฤๅกเวทนี้เกิดขึ้นเมื่อไหร่ ใครเป็นผู้แต่ง ลองไปถามคนอื่นเดี๋ยวกู พวกเขาจะตอบเหมือนกันว่า เกิดขึ้นพร้อมกับตั้งฟ้าตั้งดิน และเทพเจ้าเป็นผู้แต่งประธานมาให้มวลมนุษย์ได้สวดสรรเสริญบูชา แต่ถามคนฝรั่งกู เขาจะตอบโดยอนุโลมตามสักหน่อยว่า ฤๅกเวทมีมาก่อน ค.ศ.ประมาณ 4,000 ปี จะอย่างไรก็ตาม ฤๅกเวทก็ยังคงมีความหมายอยู่ในลักษณะเดิม คือเป็นบทสวดขกย่องสรรเสริญเทพเจ้านั่นเอง

2. ยชุรเวท เป็นคำที่มีมูลคำภาษาสันสกฤตว่า ยชุสเวท ในภาษาสันสกฤตมีหลักอยู่ว่า เมื่อมีพยัญชนะโหชะอยู่หลัง สฺ ให้แปลง สฺ, เป็น รฺ จึงเป็น ยชุรเวท ตรงกับคำภาษาบาลีว่า ยชุเวท อันหมายถึงความรู้ที่จะบูชาเทพเจ้า เช่นการบูชาพระอินทร์ ก็ใช้น้ำโสมเป็นเครื่องบูชา และการบูชาพญานาคเทพเจ้า ก็ใช้ข้าวต้มเป็นเครื่องบูชา เช่นนี้เป็นต้น กล่าวคือรู้จักจัดเครื่องบูชาเทพเจ้าแต่ละองค์ว่า ควรใช้อะไรเป็นเครื่องบูชา เมื่อจัดเครื่องบูชาครบครันแล้ว ก็ไปนำเอาบทสวดที่มีอยู่ในคัมภีร์ฤๅกเวทมาสวดขกย่องบูชาสรรเสริญในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 หน้า 733 - 734 ได้ให้ความหมายของคำนี้ว่า ชื่อคัมภีร์ที่ 2 ของพระเวทประกอบด้วยตัวมนตร์และวิธีใช้มนตร์นั้น อันหมายความว่า สวดบูชาเทพเจ้าองค์ใด จัดพิธีอย่างไร และนำเอาบทสวดชนิดไหนมา สวดให้ตรงกับพิธีที่จัดบูชาขึ้น อีกอย่างหนึ่ง คำว่า "สวด" ซึ่งเป็นคำภาษาไทย ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 ให้ความหมายไว้ว่า เป็นคำกริยา หมายถึง "ยื่นออกมา เช่น ปากสวด, ว่าเป็นทำนอง" ทางจริงคำนี้เป็นคำธรรมดา ๆ เช่น เวลาเราไปวัดว่าทำนองสรภัญญะพร้อม ๆ กันอย่างนี้ก็เรียกว่า "สวด" เช่น สวดมนตร์ ครั้นต่อมาเราเห็นห่างจากวัด คุณแต่หนึ่งฟังละคร ฟังบรรยายโหวหาร (พูดโดยอ้อมหรืออ้อมค้อม) ที่ความหมายไปเป็นพรรณนาโหวหาร(พูดตรง ๆ) ก็เลยเข้าใจว่าสวดเป็นคำคำ หรือเป็น เรื่องคำกันเหมือนกับคำว่า "เทศน์" เช่นในหนังสือนวนิยายหรือเรื่องหนึ่งเรื่องละคร มักพูดกันเป็นบนนยายโหวหารว่า "กันถูกแม่เทศน์เสียยกใหญ่" ที่ความหมายของคำจากบรรยายโหวหารมาเป็นพรรณนาโหวหารว่า ถ้าถูกคนเดี่ยวคำเรียกว่า "ถูกเทศน์" ถ้าถูกหลายคนรุมคำเรียกว่า "ถูกสวด" ทางจริงคำว่า "เทศน์" ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 ให้ความหมายเป็นคำนามว่า "การแสดงธรรมสั่งสอนในทางศาสนา"

ความหมายของคำว่า "เทศน์" มีคำว่า "สั่งสอน" อยู่ด้วย และคำว่า "สั่งสอน" นี้คือการชี้แจงแสดงไขให้ผู้ฟังรู้ผิด รู้ถูก รู้ชั่ว รู้ทุกอย่างตรงกับผู้สั่งสอนต้องการ ถ้าจะเรียกให้โก้เก๋สักหน่อยก็ว่า "เทศนาโวหาร" เมื่อพูดมาเช่นนี้จะทำให้เกิดปัญหาแก่ผู้ฟังเรื่องคำว่า "โวหาร" ต่อไป บางท่านมาตีความหมายของคำว่า "โวหาร" ไปว่า "ถ้อยคำสำนวน" เพราะในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 ได้ให้ความหมายว่าเป็นคำนาม หมายถึง "ถ้อยคำ, ชั้นเชิง หรือกระบวนการแต่งหนังสือ หรือพูด ถ้อยคำเกินเหตุผล" เมื่อพจนานุกรมฯ ให้ความหมายไว้เช่นนั้น นักตีความก็ไปฉวยเอาคำว่า "ชั้นเชิง, กระบวน, ถ้อยคำเกินเหตุผล" เลยคำว่า "โวหาร" กลายมาเป็น "สำนวนโวหาร ถ้อยคำสำนวน" ไป แท้ที่จริงคำว่า "โวหาร" นี้มีมูลมาจากคำภาษาบาลีว่า "โวหาร" ตรงกับคำภาษาสันสกฤตว่า "วยาหาร" ในบาลี - สยามอภิธาน ให้ความหมายว่า "ถ้อยคำ, การค้าขาย, เจตนา" ที่พูดมายืดยาวหรือยืดขาดเช่นนี้ ก็เพราะใครจะขอร้องผู้อ่านอย่าตีความคำว่า "สวด" ในที่นี้ไปหาความหมายว่า "คำ" เลย ถ้าตีความของคำตรงกับที่ผู้เขียนหมายถึงผู้เขียนก็จะสบายใจหน่อย เพราะจะไม่มีศัตรูจากโวหาร พูดเรื่องพระเวทที่ 2 มานานรำคาญผู้อ่าน ผู้ฟังเต็มที จึงขอพูดพระเวทที่ 3 ต่อไป

3. สามเวท นิยมอ่านว่า "สา - มะ - เวท" ไม่นิยมอ่านว่า "สาม - เวท" หรือก คำว่า "สาม" อ่านว่า "สา - มะ" ในภาษาบาลีแปลว่า "สี่คำ, สี่นิล" แต่คำที่แปลอย่างนี้ในภาษาบาลีตรงกับคำภาษาสันสกฤตว่า "ศยาม" ซึ่งไม่เหมือนกับคำภาษาบาลี คำว่า "สาม" ที่แปลว่าทำนองเสนาะ ท่วงทำนอง, การประเล้าประโลม" ดังนี้ในภาษาบาลีไม่มีเลย แต่ในภาษาสันสกฤตมีคำว่า "สามน" แปลว่า "การประเล้าประโลม, ทำนองเสนาะ" เมื่อนำคำนี้ไปสมาสกับคำว่า "เวท" สบ น ซึ่งเป็นพยัญชนะกาการันต์ออกเสียง จึงเป็น "สามเวท" และจะได้ข้อคิดอีกอย่างหนึ่งว่า คำที่มีในภาษาบาลี อาจจะไม่มีในภาษาสันสกฤต และคำที่มีในภาษาสันสกฤต อาจจะไม่มีในภาษาบาลีเช่นกัน

แต่จะอย่างไรก็ตาม คำว่า "สามเวท" นี้หมายความว่า "รูทำนองสวด" อย่างเดียวกับการทำนองเสนาะของฉันทต่าง ๆ ในภาษาไทย ภาพลักษณ์และฉันทต่าง ๆ ในภาษาไทย อ่านทำนองเสนาะไม่เหมือนกัน การรูทำนองสวดแต่ละบท และสวดไว้ด้วย จึงจะเรียกว่า "รูสามเวท" หรือ "เรียนจบสามเวท" และสามเวทนี้เป็นคำภีร์ที่ 3 ของไตรเวทหรือไตรเพท

การศึกษาหรือการเรียนพระเวททั้งสามนี้ไม่มีอะไรที่น่าตำหนิ เพราะมีแต่สิ่งเสริมให้มนุษย์รู้จักการยกย่องสรรเสริญกัน ใฝ่มองเห็นความดีของผู้อื่นบ้าง แม้จะทำตัวเป็นคนประจบประแจงเทพเจ้า แต่ก็ยังมีวิธีประจบประแจงที่มิให้เทพเจ้าบังโกรธพิโรธตอบ และคำสวดหรือบทสวดมีแต่ยกย่องเทพเจ้า แต่บางตอนหรือบางบทเป็นการสวดยกย่องตนเองก็มี การยกย่องตนเองมักจะมีคำว่า "เราคือเทพเจ้าแห่งไฟ, เราคือจอมเทพทั้งหลาย" อะไรทำนองนี้เป็นต้น กล่าวคือระบุตนเองเป็นเทพเจ้า เรียกว่า "อาत्मสคฺติ" หรือ "อาत्मสคฺติ" จะเป็นการยกย่องเทพเจ้าก็ดี จะเป็นการยกย่องตนเองก็ดี ไม่เป็นพิษไม่เป็นภัยแก่ใคร ๆ เพราะไม่ออกมาในรูปที่เรียกว่า "สอพลอ" เพียงทำตัวเองให้เทพเจ้ารักใคร่ในโปรตปรานตนเองเท่านั้น แต่ไม่ทำให้เทพเจ้าโกรธและทำร้ายผู้อื่น

ถ้าจะมาศึกษาการเกิดขึ้นของไตรเวทหรือพระเวททั้งสามนี้ คือฤคเวท เริ่มต้นมาจาก "มุขปาฐ" คือจำมาด้วยकार्तอง ไตรรวบรวมเข้าเป็นเล่มประมาณ 1500 ปี หรือก่อนคริสต์ศักราช 1500 ปี หลังแต่งคัมภีร์ฤคเวทมีแล้วประมาณ 300 ปี คือราว 1200 B.C. ยชฺุรเวทก็มีขึ้น และหลังจากยชฺุรเวทมีประมาณ 1000 B.C. ก็มีคัมภีร์สามเวท คัมภีร์ทั้งสามนี้ หลักใหญ่คือยกย่องสรรเสริญผู้อื่น แม้จะมีการยกย่องตนเองบ้างน้อยที่สุด พวกพราหมณ์นับถือเพียงสามคัมภีร์เท่านั้น

ครั้นต่อมาประมาณเท่าไรไม่สามารถจะทราบได้ มีคัมภีร์เกิดขึ้นคัมภีร์หนึ่ง เรียกชื่อว่า "อาถรรพเวท" แต่พวกพราหมณ์ไม่รวมเข้าในไตรเพท พวกเขาไม่ยอมเรียกว่า "จตุรเวท" เพราะพวกพราหมณ์ยังมีจิตใจสุมุขุมประณีตอยู่ เรียนแต่ไตรเวทเท่านั้น เพราะไตรเวทมีแต่ยกย่องสรรเสริญอย่างเดียว ไม่มีการสาปแช่งกัน และยังไม่มีการทำร้ายกันด้วยคาถาอาคม สังคมของพราหมณ์ก็มีเพียง 3 พวก คือ พราหมณ์โหดฤคพราหมณ์อหิวชิย และพราหมณ์อุทคาคฤคเท่านั้น ครั้นภายหลังเกิดผู้ที่มีจิตใจทารุณโหดร้ายคิดทำลายล้างผลาญกัน และกันด้วยคาถาอาคม จึงเกิดอาถรรพเวท และสังคม

พราหมณ์ ก็เพิ่มขึ้นอีกสิ่งหนึ่งเรียกว่า "พราหมณ์พรหมัน" มีหน้าที่เรียนอาถรรพเวทและ
ในขณะเดียวกันต้องเรียนพระเวททั้ง 3 ข้างตนด้วย ดูประหนึ่งว่าเพิ่มเข้าไป เพื่อให้
มวลมนุษย์ได้ศึกษาไตรเพท ก็เพราะไตรเพทมีแต่ให้คุณ ไม่มีการให้โทษ แม้จะมีเพิ่ม
เข้าให้เรียนกันก็จริง แต่พวกพราหมณ์ที่มีจิตใจประณีต ไม่นิยมศึกษาเล่าเรียนกัน เพราะ
ในอาถรรพเวทให้เรียนรู้เรื่องการทำร้ายผู้อื่น โดยการใส่พระเวทเป็นเครื่องมือ เช่น
มีการวาดภาพศัตรูแล้วลงเลขยันต์ต่าง ๆ ทำให้ศัตรูมีอันเป็นไป หรือพิธีทำร้ายต่อมิตร โดย
เสกสิ่งใดสิ่งหนึ่งเข้าในตัว หรือฝังรูป ฝังรอย ที่เรียกว่า "กระทำคุณ" ผู้ถูกเวทมนตร์
คาถาเหล่านั้นเรียกว่า "ถูกคุณ" กล่าวคือการศึกษาเล่าเรียนอาถรรพเวทเพื่อทำร้ายผู้
อื่น ผู้ที่มีจิตใจสะอาดประณีตไม่นิยมศึกษาเล่าเรียน เพราะเรียนเพื่อทำร้ายกัน เบียด
เบียนกัน เป็นการศึกษาล่าเรียนเพื่อความเป็นคนมีจิตใจทราม ดังนั้น อาถรรพ
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2493 ให้ความหมายว่า การทำพิธีป้องกันอันตราย
ต่าง ๆ ตามพิธีพราหมณ์ เช่นทำพิธีฝังฝังเส้าหินหรือฝังบัตรพลี เรียกว่า "ฝังอาถรรพณ์"
แม้จะมีความหมายอยู่อย่างนั้นก็เข้าใจคำว่า "อาถรรพณ์" ยังไม่แจ่มแจ้งอยู่นั่นเอง เพราะ
อาถรรพณ์เป็นเรื่องลึกลับ เรื่องของจิตใจมนุษย์ใช้ ยากแท้ยิ่งถึง ใครจะคิดร้ายใคร
ทำร้ายใครไม่มีใครรู้ จึงเห็นได้ว่าการทำร้ายกันเป็นเรื่องของอาถรรพณ์ จะทำร้ายด้วย
วิธีคิดร้าย พูดร้าย และทำร้ายทั้งต่อหน้าและลับหลัง การออกกฎหมายระเบียบหรือกติกา
เพื่อทำร้ายล้างผลาญกันและกันก็จัดเป็นอาถรรพณ์ได้ เมื่อกล่าวถึงตรงนี้ พอจะรู้และเข้าใจ
ใจความหมายของคำว่า "อาถรรพณ์" ได้ว่า "การที่ทำ คำที่พูด และเรื่องที่เกิด เป็นไป
เพื่อเบียดเบียน ทำร้ายตนเองและคนอื่น" เป็นอาถรรพณ์ทั้งสิ้น ดังนั้น คนที่มีจิตใจสุขุม
ประณีตไม่นิยมศึกษาเรื่องอาถรรพณ์เวท พยายามที่จะหลีกเลี่ยงให้ไกลแสนไกล แต่จะ
อย่างไรก็ตาม ไม่รวมเอาการทำ คำที่พูด และเรื่องที่เกิด แม้จะเป็นการลงโทษบ้าง แต่
มุ่งที่จะให้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ตนและคนอื่น เช่นนี้ไม่จัดเป็นอาถรรพณ์ เพราะมีจิตใจ

อ่อนไหวด้วยเมตตากรุณาที่กว้างขวางไม่จำกัดขอบเขตเฉพาะพวกพ้องของตน หรือเฉพาะ
แต่บริษัทบริวารของตนเท่านั้น แม้แต่ศัตรูก็ยังแผ่เมตตาไปถึง ด้วยการทำตัวอย่างที่ดีทาง
กาย วาจา และจิตใจให้เห็นเป็นปฏิถัมภ์ มิใช่การที่ตำหนิที่พูด และเรื่องที่เกิดขึ้นไป
บ้าง แต่มีเมตตาเป็นเบื้องหน้าเช่นนี้ จัดเป็นคำสอน หาใช่เป็นอาภรณ์ไม่ เพราะมี
จิตใจและเจตนาบริสุทธิ์ด้วยการมุ่งประโยชน์ใฝ่ดีผลแก่ผู้อื่น อย่างเช่นบิดา มารดาเขียน
ตีวาทักเตือนบุตรธิดาของตน เจตนาของบิดา มารดาบริสุทธิ์มุ่งใส่ โดยมุ่ง
ประโยชน์แก่บุตรธิดาในภายภาคหน้ามากกว่า หรือครูอาจารย์วาทักเตือนสั่งสอนศิษย์
โดยมุ่งประโยชน์แก่ศิษย์ในภายหน้า หรือแม่แต่เพื่อนวาทักเตือนสั่งสอนเพื่อน ในเมื่อ
เพื่อนของตนเห็นผิดเป็นชอบ เช่นนี้ในสังคาลสูตร ปาฏิกวรรค ที่มณิกาย เรียกว่ามิตร
บอกประโยชน์ให้ จะรู้จักมิตรประเภทนี้ด้วยฐานะคือข้อปฏิบัติ 4 คือ ห้ามเพื่อนไม่ให้ทำ
ชั่ว ให้ทำแต่ความดี ให้ฟังสิ่งที่ไม่เคยฟัง และบอกแนวทางปฏิบัติเพื่อความดีให้ บาง
ครั้งไม่ต้องกล่าวถึงคำตักเตือนสั่งสอน แม้แต่การลงโทษก็จัดเป็นการสั่งสอน อย่างที่ศาล
ตัดสินลงโทษผู้ทำผิด ก็จัดว่าเป็นการสั่งสอนได้ เสมือนกับตักเตือนว่า "ทีหลังอย่าทำ ที
หลังอย่าทำ" ดังนี้ ผู้ที่ลงโทษจะได้ไม่กระทำผิดอีก กลับทำแต่ความดี เช่นนี้เป็นวิธี
การที่ห้ามไม่ให้ทำชั่ว เท่ากับให้ทำแต่ความดี ชี้ให้เห็นสิ่งที่ยังไม่รู้ จึงเป็นการบอกแนว
ทางที่จะสร้างความดีให้ การตักเตือนพร่ำสอนด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์ โดยมีได้หวังลาภผล
ประการใด มุ่งหวังให้เพื่อนเป็นคนดีมีประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม ให้รู้จักทำ
ประโยชน์แก่ส่วนรวม ไม่คอยแต่กีดกันเพื่อน โดยออกระเบียบมาเป็นกำแพงกางกั้น ปิด
ประตูลงกลอนสลักอย่างแข็งแรง จนเพื่อน ๆ ไม่สามารถจะขึ้น หรือพังกำแพงเปิดไปได้
เพื่อนทำผิดไม่เหมาะไม่ควร ก็ชี้แจงให้เข้าใจ ไม่ใช่ตนเองเห็นว่า ไม่ควรแล้ว ไม่บอก
ไม่กล่าวว่า ไม่ควรอย่างไร ไม่คืออย่างไร ผู้ไม่ชี้แจงให้รู้อย่างนี้ เท่ากับกีดกันด้วยการ
กระทำ วิธีหวังดีต้องบอกต้องกล่าวกัน มิใช่ทำแบบเงื่องงำ จะจัดว่าเป็นเพื่อนที่คอย
ช่วยเหลือก็ไม่ได้ เพราะหน้าที่ของเพื่อนที่คอยอุปการะหรือช่วยเหลือ ต้องรักษาเพื่อนที่

ประมาท รักษาทรัพย์สินสมบัติของเพื่อนที่ประมาท หากเพื่อนกลัวมิตรที่คอยอุปการะ ก็ทำตัวให้เป็นที่พึ่งของเพื่อนได้ ครั้นกรณีก็จกเกิดขึ้นแก่เพื่อน มิตรผู้คอยอุปการะก็ยอมสละโภคทรัพย์ของตนให้สองเท่าที่เพื่อนต้องเสียไป มิตรที่สร้างกำแพงล้อมรอบระเบียบออกมาถึงทางก็คขวางทางก้าวหน้าของเพื่อน ๆ เช่นนี้ไม่จัดว่ามีมิตรผู้อุปการะหรือช่วยเหลือแต่อย่างใดเลย และการสร้างกำแพงระเบียบกฎเกณฑ์ กติกา หรือแม่แต่กฎหมายขึ้นมากางกับเพื่อนเช่นนั้น จะจัดว่าเป็นมิตรผู้อนุเคราะห์เพื่อนก็ยังไม่ได้ เพราะมิตรที่จัดว่าเป็นมิตรผู้อนุเคราะห์ ต้องไม่ผลิตเพลินในความเสื่อมของเพื่อน ผลิตเพลินยินดีเมื่อเพื่อนมีความเจริญก้าวหน้า ไม่อิจฉาริษยา ห้ามผู้ที่ทำหนีเพื่อน และผู้ที่ยกย่องเพื่อน ดังนั้น มิตรที่ไม่มีการช่วยเหลือ ไม่ร่วมสุขร่วมทุกข์กัน ไม่บอกประโยชน์ให้ และไม่อนุเคราะห์เพื่อนกัน จัดเป็นมิตรเทียม หากใช้มิตรแท้ไม่ ถ้าเป็นผู้ปกครองบริหารก็หาใช่ผู้ปกครองบริหารที่แท้ไม่ แต่เป็นผู้ปกครองบริหารเทียม เพราะผู้ปกครองบริหารแท้ ต้องบำบัติทุกข์ขำรุ่งสุขผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครองบริหารของตน ประมุขแห่งประเทศชาติของเราทรงปฏิบัติให้นักปกครอง นักบริหารทั้งหลายเห็นได้เป็นตัวอย่างอยู่ทุกที่ทุกวัน แต่นักปกครองเทียม นักบริหารเทียมเหล่านั้น ไม่ดำเนินตามรอยพระบาทของพระองค์ท่าน หากมีนักปกครองเทียม นักบริหารเทียมมากขึ้น บ้านเมืองจะกลายเป็น "บ้านเมืองอาธรรมพณ" เพราะระเบียบกฎข้อบังคับหรือแม่แต่กฎหมายที่ออกมาแต่ละอย่างเต็มไปด้วยการกีดกันทำร้ายเพื่อนร่วมชาติ ทำร้ายเพื่อนร่วมสถาบัน ตลอดถึงทำร้ายเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน มิใช่เฉพาะแต่นักปกครอง นักบริหารเท่านั้นที่สร้างอาธรรมพณ แม่แต่ปวงชนที่ไม่ยินดีปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน หรือกฎหมายที่ตั้งมาก็เป็นผู้สร้างอาธรรมพณเช่นกัน การที่จะแก้อาธรรมพณใด ๆ ได้ ควรที่จะให้คนท่รู้สึกตัวว่า "เป็นคนอาธรรมพณ" พยายามอดจิตอดใจดูแบบอย่างประมุขของประเทศชาติ ผู้นำที่ดี และผู้มีศีลธรรมที่ดี แล้วพยายามกลับจิตใจที่ชั่วทรามให้กลายเป็นจิตใจที่ใสสะอาด และไม่พยายามศึกษาเล่าเรียนอาธรรมพณเวท ซึ่งเป็นพระเวทนอก

ตำราของพวกพราหมณ์ เพราะอาการรพเวทมีแต่เสริมความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่ทำลายล้างผลาญ
กัน และเป็นพระเวทที่คนชาติหิริโศตคัมปะ และมีจิตใจเต็มไปด้วยกิเลสหนานักการสร้าง
ขึ้น คนที่มีจิตใจสูงถึงแม่จะศึกษาอาการรพเวทบางก็ศึกษาเพื่อรู้ความเลวทรามของมัน
แล้วพยายามหลีกเลี่ยงให้ไกลแสนไกล มิใช่ศึกษาเพื่อนำมาใช้ในสังคม อาการรพเวทนี้
แม่จะเกิดขึ้นมาใกล้เคียงกับไตรเพทหรือไตรเวท แต่พวกพราหมณ์ที่มีจิตใจสูงไม่ยอมรับเข้า
รวมในไตรเพทของตน ถึงกับต้องเปลี่ยนไตรเพทเป็น "จตุรเวท" เลย เหมือนอย่าง
ระเบียบแบบแผนกฎเกณฑ์การศึกษาที่สร้างขึ้นมาจากจิตใจที่เปี่ยมด้วยกิเลส ย่อมลุ่มลุ่มคลุก-
คลาน เป็นระบบระเบียบที่ไม่สามารถตั้งอยู่ได้นาน เพราะผู้ที่มีจิตใจสูงย่อมประจักษ์เห็นว่า
เป็นพิษเป็นภัยแก่สังคม เป็นระบบระเบียบที่ออกมาเพื่อตนเอง เพื่อพวกพ้องของตัวเอง
เพื่อความเจริญก้าวหน้าของคนกลุ่มน้อยในสังคม จึงเลิกกันไป ระบบระเบียบที่มีไว้เพื่อ
ล้างผลาญกันและกัน เช่นนี้เรียกว่า "อาการรพ" และอาการรพนั้นจะมีมาไม่ได้ ถ้า
มนุษย์ไม่สร้างมันขึ้นมาด้วยจิตใจที่ต่ำ แต่คนาคิดอยู่อย่างหนึ่งว่า ระบบระเบียบที่ดีมี
ประโยชน์แก่สังคมแล้ว บางครั้งก็ถูกล้มเลิกไปด้วยน้ำมือของคนอาการรพก็มีอยู่มิใช่น้อย
ดังนั้นจำเป็นอยู่ไม่น้อยที่ท่านควรศึกษาให้รู้ว่าอะไรดีอะไรชั่ว อะไรประเสริฐ อะไรต่ำ
ทราม อะไรถูก อะไรผิด ก็เพื่อมิให้คนอาการรพวางระบบระเบียบกฎเกณฑ์มากดขี่ข่ม
เหงน้ำใจของพวกท่านที่จะต้องดำเนินตามระบบระเบียบ มิฉะนั้นแล้วจะแก้อาการรพไม่ตก.

๕๕ ๕๕ ๕๕ ๕๕ ๕๕ ๕๕

จาก วารสารสภาคณาจารย์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 ธันวาคม - มกราคม 2529

สรุปผลงานของสภาคณาจารย์

ชุด 2528 - 2529

1. ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการวิชาเขตประสานมิตร เพื่อเป็นกรรมการสรรหาและกรรมการพิจารณาคุณลักษณะบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี (มกราคม 2528)
2. ดำเนินการให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้แทนข้าราชการ เพื่อดำเนินการสรรหาฯ และคุณลักษณะฯ ในรอบแรกได้แถลงนโยบายในแนวปฏิบัติคน ในฐานะที่เป็นผู้แทน (มกราคม 2528)
3. ดำเนินการขอประชามติจากข้าราชการในการหาผู้ที่เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งอธิการบดี มสว. และนำผลจากการขอประชามติดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการสรรหาฯ และคณะกรรมการคุณลักษณะฯ (กุมภาพันธ์ 2528)
4. เชิญบุคคลที่ถูกเสนอชื่อเป็นอธิการบดีที่ได้จากการดำเนินการขอประชามติ ให้แถลงนโยบายภายใต้หัวข้อ "แนวนโยบายของข้าพเจ้าในตำแหน่งอธิการบดี" (กุมภาพันธ์ 2528)
5. เสนอแนะต่อทางมหาวิทยาลัยให้พิจารณาหาพบทวนและแก้ไขในเรื่องการอยู่เวรของอาจารย์และข้าราชการในวันหยุด โดยเฉพาะขอบเขตการรับผิดชอบในขณะปฏิบัติหน้าที่และการอ่านวสความสะกดแก่ผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่
6. ทำการเสนอและผลักดันให้สภามหาวิทยาลัยได้รับการดำเนินการสรรหาคณาจารย์ (กุมภาพันธ์ 2528)
7. เสนอแนะต่อทางมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการคัดสรรสร้างสะพานลอยสำหรับคนชามอนนคานชอชอโศก โคนเสนอต่อทางกทม. (กุมภาพันธ์ 2528) ปรากฏว่า กทม. ยังไม่สามารถจัดสร้างให้ได้ในขณะนี้

